

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

APJUNGĖS

AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS

680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

Copyright

XXXVII. Nr. 57

Redakcija: GLENMORE 5-7281

ANTRADIENIS (TUESDAY) RUGPIŪČIO (AUG.) 5 D., 1952 M.

Administracija: GLENMORE 5-7068

10 CENTŲ

Prez. Trumanas pasirašo "generalinę sutartį" su Vokietija, kuri iš tikro atstoja taikos sutartį ir atstato normalius bei draugiškus santykius tarp JAV ir Vokietijos.

MacArthuras pereina į pramonę

New Yorkas. — Gen. MacArthuras atsisakė nuo politikos ir pradėjo naują karjerą, pasidarydamas Remington-Rand kompanijos direktorių tarybos pirmininku. Ši kompanija veikia su \$227,000,000 kapitalu.

Ta proga MacArthuras pareiškė rinkiminėje kampanijoje nedalyvausiant ir atsisėdęs pramonės sričiai. Jam esą malonu, kad sulaukęs senovo amžiaus pagaliam turis proga naikinio profesiją pakeisti statomųjų darbu, ir jis dėkojantis Dievui, kad senas kareivis galės šiuo būdu baigti savo amžių.

Ta pačia proga MacArthuras pareiškė, jog karas esąs nebetekęs savo prasmės, nes moderniškas karas nebetinkas tarptautiniams nesusipratimams likviduoti. Jis galės su-

naikinti tik civilizaciją, jei jo tarptautiniams nesusipratimams šalinti bus imamasi.

Kiek MacArthuras savo naujose pareigose gaus atlyginimo, nepasakelbta. Tačiau manoma, kad \$100,000, kaip jam anksčiau buvo siūloma. Taip pat jis gaus, kaip ir ligi šiol, penkių žvaigždžių generolo metinį \$19,548 atlyginimą ir jo padėtinis buvo tokia, kaip buvo gen. Eisenhowerio, jam esant Columbia universiteto rektorium. Tačiau yra balsų, kurie reikalauja, kad MacArthurui perėjus į pramonę, jam generolo atlyginimas nebūtų mokamas.

Prezidentas pasirašė generalinę sutartį su Vokietija

Washingtonas. — Prez. Trumanas pasirašė senato ratifikuotą sutartį su Vokietija. Ši sutartis pakeis ligi šiol veikusią okupacinį statutą. JAV yra pirmoji valstybė, šią sutartį pasirašiusi. Anglų parlamentas ją taip pat jau ratifikavo, tačiau karalienės dar nepasirašė. Vokietijos vyriausybė šį JAV žingsnį sutiko su dideliu pasitenkinimu, nors socialdemokratų opozicija vis tebėra nusistatčiusi prieš sutarties priėmimą.

Puola Sovietų transportus

Bonna. — Vakarų Vokietiją pasiekusiomis žiniomis, rytinėje Lenkijos dalyje yra labai sustiprėjęs partizanų veikimas. Jų būriai nuolat puola Sovietų dalinius ir transportus. Tos žinios gautos iš pabėgėlių, o taip pat patvirtinamos Rytų Vokietijos geležinkeliečių. Pagal jų suteiktas žinias, kasdien į Frankfurtą prie Oderio atvyksta pakeliumi per Lenkiją sužeistų Sovietų karių. Atvykstančių traukinių vagonai yra smarkiai sušaudyti. Kad partizanams būtų sunkiau praeinančius traukinius pulti, Sovietai pradėjo net nebeskelbti traukinių judėjimo tvarkaraščių.

Kodėl jie neleidžia Latvijoje plebiscito?

klausia Sovietų atstovų britas

New Yorkas. — Liepos 31 d. JTO ekonominių ir socialinių reikalų taryboje Sovietai, lenkai, čekai smarkiai rėmė siūlymą, kad būtų suteikta apsisprendimo teisė, jei jos reikalauja savivaldos neturinčių teritorijų gyventojai. Tose teritorijose turėtų būti padarytas plebiscitas, prižiūrint JTO.

Cia buvo taikoma britams. Kritikuodamas britų administraciją kolonijose, Sovietų atstovas Saksin tobulu sutvarkymo pavyzdžiu nurodė Latvijos respubliką, kuriai, kaip jis sakė, šviečia ekonominė, socialinė ir kultūrinė ateitis.

Britų atstovas Gladwyn Jebb atsakydamas atsikirtė, kad

Latvijoje "iš viso nėra jokios laisvės" ir kad Nigerijos ar Aukšinio Pakraščio gyventojai Afrikoje turi žymiai geresnes gyvenimo sąlygas negu Latvijoje. Jei Sovietai taip gina Jungtinių Tautų Organizacijos plebiscito kitur, kodėl jie nenori, kad toks plebiscitas būtų padarytas Latvijoje, leidžiant apsispręsti jos gyventojams patiem?

O kai dėl Lenkijos atstovo kalbos, kurioj buvo deklamuojama apie tautų apsisprendimo teises, tai jam buvę skaudu klausytis "Lenkijos diktatūros atstovo", kai pati Lenkija jau yra tiek netekusi savo teisių, kad net jos kariuomenę valdo primestas Sovietų maršalas.

JAV atstovas Izidorius Lubinas pareiškė, kad Amerika darbas ir žodžiais rėmė, remia

Švedai nuteisė komunistinius šnipus

Stockholmas. — Komunistų šnipų byloje paaiškėjo, kad jie yra Sovietams išdavę svarbias karines paslaptis. Už tai du kaltinamieji nuteisti kalėti ligi gyvos galvos. Vienas kaltinamųjų buvo išteisintas. Kiti nuteisti įvairiomis kalėjimo bausmėmis. Kaip patys kaltinamieji bylos metu prisipažino, jie veikė jau šešeris metus ir per tą laiką surinktas žinias perdavinę Sovietų atstovybei Stockholme.

ANGLAI GREIT SPROGDINS SAVO ATOMINĘ BOMBĄ
Perth, Australija. — Čia atplaukė anglų lėktuvėnis "Campania", kuris, kitų karių laivų lydimas, atvežė į Australiją pirmąją anglų gamybos atominę bombą, kurią greitai laiku numatomas sprogdinti. Pats sprogdinimas, manoma, bus vykdomas nuoslaiai esančiose Monte Bello salose.

SMUNKNA SOVIETŲ GYVENTOJŲ PRIEAUGLIS

Washingtonas. — "Population Reference Bureau" surinktais duomenimis, taip aiškiai pradeda Sovietuose reikštis gyventojų mažėjimo tendencija, kad Sovietai net beveik visai liūdesi skelbė gyventojų statistiką. Taip pat paskutiniaisiais metais jie pradeda labai griežtai keisti savo buvusią šeimos reikalų tvarkymo politiką.

Anksčiau Sovietai buvo suplanavę šeimos vieningumą teisiniu atžvilgiu visai likviduoti ir vaikų auklėjimą padaryti ne šeimos, bet valstybės uždaviniu, tuo būdu savo piliečius visiškai suklektyvinant. Taip pat varė propagandą už vadinamą laisvą meilę, lengvas skyrybas ir abortus. Tačiau tos politikos pasekmės tuojau pasireiškė — tik 1926-1935 m. laikotarpį gimimų skaičius tūkstančių gyventojų sumažėjo nuo 45 ligi 30.

Tai privertė Sovietus uždrausti abortus, apskunkinti skyrybas ir gausioms šeimoms teikti paramą, o be vedybų gimusiems vaikams beveik visai atėmė galimybę gauti alimentus ir paveldėti savo tėvo turta. Jų šeimos teisės autoritetas Sverdlovas jau skelbia, kad šeima yra visuomenės pagrindas.

Tačiau buvusios politikos pasekmės nesusiduoja taip lengvai pašalinamos. Šiandien Sovietuose gimimų skaičius siekia tik 26,3 tūkstančių gyventojų. Nors Sovietai paskutiniaisiais laikais prisijungė ištisus kraštus su 44 milijonais gyventojų, jų gyventojų prieauglis iš 3 milijonų į metus ne trupučio nepakilo. Tai rodo, kad iš tikro pačiuose Sovietuose gyventojų prieauglis aiškiai mažėja.

Ievos Peron Fondo laukė atnaujina prie to fondo steigėjos karsto savo ištikimybės pažada.

ir remia tautų apsisprendimo teisę. Tai ji įrodė suteikdama nepriklausomybę Filipinams ir visiską savivaldą Puerto Rico salai.

Visas klausimas nutarta perduoti JTO posėdžiui, kurie prasidės spalio 14 d. New Yorke.

Po krepšinio rungtynių, kurias prieš Sovietų komandą JAV sportininkai Helsinky laimėjo 36:25, matome su suomiu mergytę amerikiečių krepšinio žvaigždę C. Lovelette ir Sovietų žaidiką O. Korkilą. Po 12 dienų varžybų, laimėję dar plaukimo ir bokso rungtynes, JAV sportininkai pagaliau pralenkė Sovietų komandą, kuri pradėjo buvo iškikvojusi pirmą vietą.

Esąs sulaužytas 1949 m. susitarimas

Berlynas. — Sovietų karinis viršininkas Vokietijoje gen. Čuikovas įteikė Vakarų valstybių aukštesiems komisarams notą, kurioje kaltina Vakarų valstybes, kad jos esančios sulaužiusios 1949 m. susitarimą, kuriuo buvo baigta Berlyno blokadą. Čuikovas savo notoje pažymi, jog prekyba tarp abiejų Vokietijos dalių paskutiniaisiais metais esanti labai žymiai sumažėjusi ir už tai kaltę meta vakariečių įvestomis prekybos suvaržymams. Taip pat jis nurodo, kad tie suvaržymai tariamai esą nesuderinami su minėtu 1949 m. susitarimu.

Vakarų atstovai tuo tarpu Čuikovo notą įtikia, ir dėl jos nepadarė jokių esminių pareiškimų. Tačiau manoma, jog minėtų kaltinimų kėlimas galės reikšti, kad Sovietai ruošiasi iš naujo pradėti Berlyno blokadą.

Pažanga atominėje srity

Washingtonas. — Atominės Energijos Komisija savo metiniam pranešime kongresui nurodo, jog padaryta sutartis, pagal kurią Australija tiekis JAV urano rudą. Taip pat greitai laiku JAV gaus urano rūdą iš Pietų Afrikos. Kanada pastatė naujas urano valyklas prie Great Bear ežero, o ir pačioje JAV urano iškasimas didėja. Tuo būdu apsirūpinimas atominiais ginklais medžiaga yra žymiai pagerėjęs.

Per paskutinįjį pusmetį esą padaryta žymi pažanga, tobulinant pačius atominis ginklus ir lėktuvų atominį variklį srity. Taip pat išvystyti du tipai atominio variklio ir povandeniniams laivams.

SAUSROS PADARĘ DIDELIŲ NUOSTOLIŲ

Atlanta. — Karsčių ir lietaus trūkumo sukelta sausra palietė didelius JAV pietinės dalies plotus, kurie siekia ligi pat Naujosios Anglijos. Apskaičiuojama, kad nuostoliai jau siekia \$500,000,000. Žemės ūkio sekretoriaus pavaduotojas K. Hutchinson su būriu žemės ūkio specialistų atvyko į Nashville, Tenn., kur

bus svarstoma, kaip padėti nuo sausrų nukentėjusiems ūkininkams. Vyriausybė paskelbė katastrofos padėtį šešiose pietinėse valstybėse, o taip pat Massachusetts ir Maine. Gali būti, jog tokia padėtis turės būti paskelbta dar ir kai kuriuose kitose valstybėse. Katastrofinės padėtis paskelbinas tų sričių ūkininkams suteikti teisę, kad jiems būtų suteikta federalinė parama pašarui pirkti ir ateinančiai sėjai finansuoti. Ypač svarbu skubiai pagelbėti ūkininkams išlaikyti savo kaimenes, nes jos sudaro žymų jų pajamų šaltinį, o šiuo metu ganyklos yra taip išdžiūvusios, jog daugelis ūkininkų priversti parduoti gyvulių prieauglį nepasiekus dar reikiamo svorio.

Austrai prašo baigti okupaciją

Washingtonas. — Austrija oficialiai kreipėsi į JAV, prašydama dėti pastangų, kad pagaliau būtų baigta krašto okupacija. Vakarų valstybės jau penkeri metai stengiasi sudaryti su Austrija taikos sutartį ir okupaciją baigti, tačiau visos pastangos buvo Sovietų sukrūdytos. JAV pareigūnai atbejoja, kad su Sovietais pavyks susitarti dėl Austrijos taikos sutarties, kol nebus pašalintas dabartinis įtampimas tarp Vakarų ir Sovietų.

RYTŲ VOKIETIJOS ARMIJŲ JAU 100,000 VYRŲ

Berlynas. — Vakarų Berlyne gautomis žiniomis, rytinėje Vokietijos zonoje vykdoma rekrutavimo akcija liepos mėnesį jos karinius dalinius jau pakėlė ligi 100,000 vyrų. Komunistų partijos agentai per tą laiką lankė visus komunistinės jaunimo organizacijos skyrius ir griežtai spaudė, kad jaunimas stotų į karinius dalinius. Apšaučiuojama, jog šitokiu tempu tuos dalinius didinant, numatyta 375,000 vyrų armija bus sudaryta vienerių metų laikotarpy.

ŠUGLAUSTOS ŽINIOS

- Irano parlamentas suteikė min. pirm. Mossadegh įgaliojimus šešis ateinančius mėnesius valdyti kraštą jo paties leidžiamais dekretais. Per tą laiką Mossadegh manąs praveisti savo suprojektuotą ūkio reformą.
- Korejos paliaubų derybose nepasiekiant jokios pažangos, Jungt. Tautų delegacija pasiūlė jas ligi rugpiūčio 11 d. pertraukti. Komunistai, kad ir nenoromis, turėjo su tuo sutikti. Fronte didelių kovų neįvyko.
- Honolulu susirenka JAV, Australijos ir Naujosios Zelandijos atstovai tartis dėl Pacifiko pakto sudarymo, kuriuo siekiama išlaikyti šiame regione taiką. Prie jo prisidėti galės būti pakviestos ir kitos suinteresuotos valstybės.
- JAV, Anglijos, Prancūzijos, Kanados ir Japonijos atstovai susitarė, kad Japonijos prekybai su komunistiniais kraštais bus taikomi tie pat suvaržymai, kurie taikomi prekybai su komunistiniais kraštais kitų laisvų tautų.
- Anglų karalienės Elzbiotos karūnavimas paskirtas 1953 m. birželio mėn. Iškilnėse numatoma 90,000 dalyvių.
- Pranešama, jog dėl politinių ir ūkinių sunkumų lėtėja Vakarų kraštų ginklavinimas. Tai gali palikti ne tik suplanuotos Europos armijos sudarymą, bet ir karą Indokinijoje bei Vakarų Vokietijos apginklavimą.
- Sovietinėje Vokietijos zonoje jaunimui įvedama priverčiama pusės metų darbo tarnyba. Ją privalės atlikti 17 metų sukares abiejų lyčių jaunimas.
- Austrijos užs. reik. ministeris K. Gruber spaudos konferencijoj pareiškė, jog Austrija kreipėsi į Jungt. Tautas, jei Sovietai dar ilgiau vilkins taikos sutarties sudarymą.

Smurto dienos rugpjūty

Neužmirštosios rugpjūčio dienos — 3 ir 5. Abi dienos reiskia smurtą prieš Lietuvos nepriklausomybę.

3 diena

Rugpjūčio 3 d., prieš dvyliką metų, Paleckio, Mickio, Salomėjos Neries ir kt. šokančių lėlių trupė suvaidino Maskvoje avino prašymą vilkui, kad pastarasis jį priimtų į savo vidurius. Bet Paleckis nebuvo iki galo surežisuotas ir prasitarė, kad vilkas įsibrovė į avių tvartą sau grobio ieškodamas. Girdi, "su Stalino vardu Raudonoji armija atėjo į Lietuvą ginti Sovietų Sąjungos interesus" nuo išdavikiškos Smetonos gaujos", kalbėjo jis Vyriausioje Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjungos Taryboje Maskvoje. Tik paskui nusuko kalbą, kad tas vilkas atėjęs ginti avių nuo avino: "Su Stalino vardu Raudonoji armija suteikė galingą pagalbą tiems Lietuvos liaudies reikalavimams, kuriuos jie kėlė krašto užpatorių režimui."

Kad aukai asarėlė neriedėtų, buvo įsakyta kitai avelai nusi-kirpti savo vilnų kuokštą ir jomis palinksminti auką. Dėl to Gudijos atstovas taryboje pakilo ir pasiūlė, o jo pasiūlymui buvo, žinoma, pritarė: "priminti Vyriausios Gudijos Sovietų Socialistinės Respublikos Tarybos pasiūlymą perleisti į sąjunginės Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos sudėtį: švenčionių sritį, Vydžių, Rodūnės, Adutiškio, Ostriveco ir Voronovo sritis Gudijos Socialistinės Respublikoje, turinčias lietuvių gyventojų daugumą."

Kaune buvo ta proga manifestacijos. "Darbo Lietuvos" korespondentas pakalbino 60 metų senuką:

— Malonios žinios, — sakau, — dar kelios minutės, ir niekas mūsų neatplės nuo didžiojo kaimyno.

— Džiaugsmo užteks visiems, atsakė senukas.

— Patenkintas? — užkalbinau kitą draugą, sako tas korespondentas. — Visas lietuviškas sritis atgauname!

— Ar patenkintas? Nėra net kada džiaugtis laimėjimais.

Kai vakare sugriaužė gatvėse rusiškos dainos, korespondentas pamatė senutę, skarelę sluostančią akis, kuri užklausta, ar verkiama, paaiškino:

— Eina asaros, vaikeli. Nežinau, kodėl eina asaros... iš džiaugsmo...

Tų pareiškimų tikroji prasmė šiandien aiški.

Tada "Izvestijos" rašė:

"Ar kas nors panašus yra galima kapitalizmo sąlygomis?" ir čia pat atsako: "Niekuomet! Kapitalistinių santykių istorijoje nebuvo tokio atsitikimo, kad pati valstybė, iš-

Iš gyvos praieities

eidama iš tautinių kitos tautos interesų, atiduotų jai savo teritorijos dalį."

Tai, o socialistinėje santvarkoje, žinoma, "padedant" Raudonajai armijai, pasirodė galima, kad valstybė, išeidama iš kitos valstybės interesų, pastarajai atiduotų net visą savo valstybę... Tikras rojus gyvenimas: kai vilko godumas nepasotinamas, prie jo eina ėriukai iš eilės ir lenda patys vilkui į gerklę...

Latvija buvo taip praryta rugpjūčio 5 diena. Estija—rugpjūčio 6 d.

5 diena

Rugpjūčio 5 d., prieš 11 metų, kitas okupantas užgniaužė nepriklausomybės reikėjo laikinosios Vyriausybės, sukilimo prieš bolševikus pastatytos, veikimą.

Naciai neturėjo jokio aiškaus plano, kaip bolševikai, ir nebuvo susireišavę. Nepatinkamą sau Lietuvos vyriausybę mėgino pagąsdinti, kad ji pati pasitrauktų. Dr. Greif ir Dr. Kleistas liepos pradžioje su grąsinimais reikalavo, kad vyriausybė pasivadintų taryba ar kitoku vardu, bet kad tik nebūtų vyriausybės, nes ji reikšia jau politinę nepriklausomybę. Kai vyriausybė atsisakė jų reikalavimų, naciai patenkinti, naciai pamėgino imtis ir sovietinio metodo—inscenizuoti, kad patys lietuviai nenori savo valdžios. Gestapas surado keliolika būrių Voldemaro šalininkų, kurie pasirašė raštą, prašydami vokiečius nepripažinti Lietuvos vyriausybės, o krašto valdymą perimti vokiečių karinei vadovybei. Liepos 23 d. gestapo priartas mai. Pyragius ir jo draugai surengė perversmą prieš laikinąją Vyriausybę. Tai buvo didelė kompromitacija prieš vokiečius. Bet vokiečiai jau metė šias komedijas ir į tikslą ėjo tiesiai, jau atvirai.

Sacharą galima nusausti

Jau seniai buvo svajojama rasti būdą Sacharos tyrus paversti žaliuojančiais laukais. Tačiau paskutiniu metu ši svajonė jau pradeda virsti tikrove. Dvidešimt metų prancūzų profesorius Savornin įrodinėjo, kad po Sacharos tyrais yra milžiniškas požeminis ežeras. Tačiau ilgai juo niekas nenorėjo tikėti. Tik paskutiniu metu laiku pradėta daryti žygį šią teoriją patikrinti, ir prieita labai gerų rezultatų. Geologams pradėjus gręžimus, pasirodė, jog Savornino visai neklysta. Atlikus 1500 gręžimų, nors ir ne visur aptikta vandens, tačiau daugumoj atvejų rasti neriboti kiekiai ir net ne tiek giliai, kaip Savorninas spėjo. Jis manė, jog požeminis ežeras turis būti apie 600-800 metrų gilumoje. Bet gręžimai parodė, jog daug kur vanduo pasiekiamas jau 450 metrų gilyje ir, atlikus gręžimą net pats veržiasi į paviršių. Kitur jį tenka pompuoti. Aptikti požeminio vandens ištekliai įgalina ne tik steigti didelį skaičių naujų oazių, bet ir imtis plataus plano sudrėkinti visus šiuos tyrus. Kai nebėra abejonų, ar vandens yra, lieka tik techniška dalyko pusė, kaip mažiausiomis jėgomis ir išlaidomis tą vandenį panaudoti drėkinimo reikalam.

Kai liepos 25 d. buvo nutarta Lietuvoje įkurti vokiečių "civilinę valdžią" (Zivilverwaltung) ir atvyko paskirtasis gen. komisaras Renteln. vyriausybė pasirašė jį išsiaiškinti dėl tolimųjų santykių. Rentelnas pakvietė visą vyriausybę pasirodydamas taip pat su visa savo bendradarbių svita. Į vyriausybės pirmininkaujancio kalbą, kurioje teiravosi, kaip Vokietijos vyriausybė supranta savo santykius su Lietuva, komisaras iš rašto paskaitė, kad Lietuvos valdymą nuo šiol perima "jis ir kad atskirioms sritims tvarkyti jis skiria sau lietuvius patarėjus. Suminėjo gen. Kubiliūną, kuris buvo ten pat pasirodęs, suminėjo taip pat kai kurių vyriausybės žmonių pavardes.

Pasikalbėjimas tuo ir baigėsi. Viskas buvo ašku. Tuo pat sušaukta vyriausybės posėdyje buvo apžvelgti šieji sąvaidų darbai ir vis labiau okupanto didinamos klūtys. Buvo konstatuota, kad gen. komisariui perimant Lietuvos valdymą į savo rankas, vyriausybės veikimas praktiškai jau visai nebeįmanomas, tad nutarta laikyti vyriausybės veikimą prieš jos pačios valią sustabdyti.

Vyriausybės nariai, LAF vadovybė ir apie įvykius patyrusi greit susirinkusi visuomenė padėjo Karo muzejiaus sodely vainiką prie aukuro žuvusiems dėl laisvės.

Tai buvo rugpjūčio 5 diena. Lietuvos vyriausybės, taigi ir nepriklausomybės reikšimosi pačiam krašte — tai buvo pati paskutinė diena.

Formaliai žygiui vyriausybė pirmininkavęs J. Ambrazavičius rugpjūčio 9 dienos raštu gen. komisariui atmetė jo pasiūlymą laikyti Lietuvos vyriausybės narius savo bendradarbiais ir atsisakė priimti jo siūlymą būti paskirtam vokiečių civilinės valdžios gen. patarėju.

Laisvės reikšiai ir kovotojai vėl nusileido į pogrindį.

Ekonominės stabilizacijos viršininkas Roger Putnam (kairėje) spaudos atstovams pristato kainų normavimo tarybos pirmininką Archibald Cox, Harvardo profesorius, kuris pakvietė Nathana P. P. Feinsingerį, atstovaujantį ryšium su pieno streiku.

EUROPIEČIAI IR JAV POLITIKA

Sveicarių laikraštis "Die Nation" mini, kad europiečiams akmuo nuo krutinės nusirito, kai sužinojo, jog taifininkai pralaimėjo.

Jeigu Eisenhoweris bus išrinktas prezidentu, tai tikima, kad užsienių politikai vadovauti bus pakviestas John F. Dulles, kuris politiką konkrečiau sprendžia negu kitas tokie pats specialistas daugiau teorikas diplomatas Kennan. Nors respublikonų ir demokratų užs. politika nedaug kuo skiriasi jų "platformose", bet Dulles asmeniškai politiką ves.

"Nėra namie"—irgi Sovietų išradimas

Sovietų diplomatai kitokie nei Vakarų. Jie labai atsargūs ir negali su svetimais žmonėmis nei kalbėtis nei susitikti, jei neturi tam leidimo ar NKVD įsakymo.

"W. Z." pasakoja vienas diplomatinis korespondentas, kaip jis norėjęs Londono Sovietų pasiuntinybėje susitikti savo seną Maskvos laikų pažįtamą, perlėtą į Londoną. Jis paskambinęs į pasiuntinybę. Jam atsakė, kad tas draugas esąs labai užimtas, bet jis pats paskambinsias rytoj. Rytojaus dieną vėl ta pati istorija. Tada korespondentas parašė laišką, išsiskolijęs ir per "Inturistą" pasiuntė tą laišką adresatui, kad pirmą galėtų pasiskaityti sovietinė cenzūra. Rytojaus dieną pažįstamas iš Sovietų pasiuntinybės pats paskambino ir pasikvietė į svečius.

Kitas diplomatas britas skambino į Sovietų pasiuntinybę Londone, prašydamas sujungti su pasiuntiniu. Kai pasiuntinio nebuvo namie, prašė jo pavaduotojo, bet ir to nebuvo. Tada diplomatas pagal diplomatinę knygėlę skambino visoms pavadėms, eidamas vis žemyn, kurios tik buvo Sovietų pasiuntinybės sužymėtos, iki trečiosios eilės mašininkės. Ir vis atsakymas: "Nėra namie."

"Tai kas gi yra namie?" išvestas iš kantrybės paklaus diplomatas. "Niekas" atsakė iš ten ramiai. "O kas gi esi tamsa, su kuriuo aš kalbu?" nesiliovė diplomatas. "Niekas", atsakė ir pakabino triubelę.

Net ir dabar, kai anglų užsienių reikalų ministerija turėjo įteikti Sovietams notą dėl Kuznecovo, įsivėlusio į šnipinėjimo bylą, ilgai nerado kam įduoti, nes "nieko" nebuvo namie.

NAUJAS SPRAUSINIŲ LEKTUVŲ REKORDAS

Wichita, Kans. — Du mokymieji JAV sprausiniai lėktuvai pasiekė naują ilgo skraidymo rekordą ore išbuvę ištisą mėnesį. Per tą laiką jais pasikeisdami skrido apie šešiasdešimt pilotų. Vienas T-33 ore išbuvo 364 val. ir 45 minutes, o antrasis net 400 valandų.

Spaudos puslapiuose

Šnipai apgavo "Vienybę"

"Vienybė" Nr. 30 praneša, kad jos šnipai jai pranešė, jog "Darbininke" straipsnį diplomato klausimu parašęs A. Mankūno slapyvardžiu prisidengęs J. Brazaitis. Matyt, įprotis ir grupės, kaip ir paskiram atsimenui, virsta antra prigimtimi. Visame pasaulyje spaudai žinias renka reporteriai. Bet tautininkiškai "Vienybė" jas parūpina šnipai. Reikia manyti, jog Amerikoje tai vienintelė redakcija, kuri žinioms rinkti laiko šnipus. Visai pagal seną pavyzdį, kada saugumas

parūpindavo žinių "Lietuvos Aidui". Tačiau reikia pastebėti, jog ir "Vienybės" šnipai nė trupučio nėra apskresni už Smetonos laikų, kurie jam suteikė žinių, jog gen. Vitkauskas kaip tik tinka į kariuomenės vadus, nors jis buvo Sovietams pasidavęs. "Darbininke" spausdinto straipsnio apie diplomatus J. Brazaitis nėra parašęs. A. Mankūnas yra spaudai rašęs dar Lietuvoje ir, kas jis yra, didelė paslaptis tik "Vienybės" šnipams.

Klaidingai apie PLB

N. Lietuva 30 nr. praneša, kad Kanados bendruomenės rinkimuose iš 4.787 asmenų dalyvavę 2.787, taigi tik 58,32%. Vertindamas rinkimus redaktorius Kardelis vis kalba apie politinių partijų reikšimą rinkimuose, o pranešdamas, kad j bendruomenės vadovybę išrinkti 4 kunigai, samprotauja:

"Kanadoje, ypač Quebeco provincijoje, dvasininkija politika daro, bet patys į politinę kėdę nesėda, į parlamentus neina... Pasirodo, lietuviai elgiasi atvirkščiai."

Čia ne tai pažymėtina, ar j bendruomenės viršūnes išrinkti kunigai ar Kardelis, bet kad laikraštis laiko PLB politinę organizaciją, prilygina ją parlamentui. Šitai samprotaudamas laikraštis iškreipia PLB charakterį, kuris jos chartos aiškiai pažymėtas nepolitinis, o juo labai nepartinis.

Jei vienas iš rinkimų organizatorių taip klaidingai informuoja apie PLB, tai dabar suprantama, kodėl tokia arši ir ilga kova ėjo Kanadoje ir kodėl daug lietuvių rinkimuose nedalyvavo.

VELIONIS McMAHON IR LIETUVA

Liepos 31 d. palaidotas JAV senatorius McMahon. Iškilmingas pamaldas atlikė Hartfordo vyskupas O'Brien, asistuojant kardinolui Spellmanui.

McMahon turėjo labai svarbias valstybėje pareigas—buvo senato ir atstovų rūmų atominės energijos jungtinės komisijos pirmininkas, senato užsienių komisijos narys, genocido konvencijos pakomisės pirmininkas.

Pastarose pareigose jis susidūrė ir su genocido reikalu Lietuvoje. Daug lietuviškos medžiagos apie genocidą jis pateikė senatui.

Velionis buvo lietuviams palankus ir ne kartą dalyvaudavo jų iškilmėse. 1949 m. vasario 16 dienos proga jis kalbėjo:

"Didvyriškas lietuvių tautos pasipriešinimas teikia įkvėpimo mums visiems."

1952 m. ta pačia proga pareiškė:

"Tragiška yra, kad trisdešimt ketvirtąjį nepriklausomybės paskelbimo sukaktį minint, lietuvių tauta turi kentėti Sovietų vergiją. Tačiau aš tikiu, kad nepalaužiama lietuvių dvasia ir jų meilė laisvei niekada nebus pavergėjo sutriuškinta. Didis jų tikėjimas ir gaivinanti viltis išves juos per baisiąsias dienas į laisvės ir teisingumo laikus."

Susipažinkite specialiai!

[TAI PADEDA TIKRAI FORDĄ PAZINTI]

McMo CLEANER POLISH

Sis pulkus Fordo gaminy iš karto atlieka du veiksmus—pašalina purvą, įvairias nuosėdas, palieka paviršuje vaško blizgesį.

FORD RYMPLECLOTH

Jūs būsite labai patenkinti, susipažinę su greitu ir lengvu blizginimu! FORD RYMPLECLOTH turi platų valymui paviršių, kuris sugeria nevarumus ir dulkes. Puiku dalykas ir namų apyvokai. Svelnus audimas nesu braižo gležnos politūros.

PERFORMANCE AND ECONOMY ANALYSIS

- Patikrina degiklių dirinimą, motoro veikimą, daugiopio vakuumą.
- Patikrina ir tiksliai nustato akceleratoriaus pompos veikimą.
- Išvalo nuosėdų galvutę.
- Patikrina varvėjimą... gazolino, alyvos, vandens, stabdžių skystimo, transmisijų, ašų.
- Patikrina sunaudotų dujų sistemos trukumus.

SUSIPAŽINKITE!
JŪS SUTIKSITE, KAD
FORDO ATSTOVAI PAŽISTA FORDĄ GERIAUSIA

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

—BY—

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

Domestic yearly	\$5.00	Amerikose metams	\$5.00
Brooklyn, N. Y.	\$5.50	Brooklyn, N. Y.	\$5.50
Half year	\$3.00	Pusel metų	\$3.00
Foreign	\$5.50	Užsienyje	\$5.50

Stralpenius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožiūra. Nenaudoti stralpeniai saugomi ir gražinami tikrai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti stralpeniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

PLB — NEPARTINĖ

PLB pamažu kuriasi. Jos augimą vietomis pristabdo klaidingas PLB supratimas. Yra aiškinančių, kad PLB esanti politinė organizacija; kad ji turinti būti organizuojama partinės koalicijos būdu panašiai kaip VLIKas ir Altas.

Tokie aiškinimai yra priešingi PLB pobūdžiui. M. Krupavičius, VLIKo pirmininkas ir Letuvybės Išlaikymo tarnybos valdytojas, kurio žinioje buvo PLB organizavimas, dar 1950 m. geg. 30 d. bendraraščiui 3 nr. buvo įsakmiai įspėjęs:

„PLB organai negali pasidaryti tos ar kitos partijos ekspozitūra. Partijos su savo partiniais tikslais PLB organuose neturi darbo. PLB tikslas — lietuviybė... Kas PLB organuose pamėgintų jos uždavinį siaurinti ir vesti partinę politiką, būtų PLB kenskmingas... PLB yra antpartinė. Kas ateina į bet kurią PLB vadovybę, turi iškilti viršum savo partijos egoistinių reikalų.“

JAV vyriausiojo LOK pirmininkas prel. J. Balkūnas pareiškė: „Aš pirmas pasitraukčiau iš LOKo, jei mane būtų norima padaryti kokios srovės atstovą.“

PLB negali imti pavyzdžio iš VLKo ir ALTo. Tos abi organizacijos yra politinės, tad joms ir tinka, kad jose būtų atstovaujamos politinės grupės. PLB tie pagrindai netinka; ji nepolitinė. Jos ir vadovybė sudaroma ne politinių grupių susitarimu, bet tiesioginiais demokratiniais rinkimais, kandidatus statant nuostatais numatyti lietuvių skaičiai.

Spaudoje buvo reikalaujama statyti PLB priekyje tvirtus partinius žmones. Aišku, gali būti statomi partiniai, politikai, kultūrininkai ar be jokių vardų. Iš jų bus išrinkti tie, kurie gaus pasitikejimą. Tada visoki priekaištai, kad tas ar kitas išrinktas esą nepriimtinas tai ar kitai grupei, turi atkristi.

Tačiau prieš sutinkant eiti į PLB vadovybę, verta pagalvoti, ar tikslinga eiti tiems, kurie aktyviai dalyvauja politinėje veikloje? Ar tikslingas visus darbus sukrauti tiems patiem asmenim? Ar ne naudingiau išdėstyti juos ant daugelio pečių? Jei PLB persveria kultūriniai reikalai, tai abejotina, ar iš politinio posėdžio atėjęs žmogus galės atsidėti visa galva ir širdim reikalui PLB, kuri — rašo toliau M. Krupavičius — „remia kiekvieną gerą iniciatyvą, ar ji eiti iš katalikų, ar iš evangelikų, ar iš ilaudininkų ar iš kitų lietuviškų organizacijų bei asmenų“. Tad visai sveika jėgas padalyti.

Kai kam tai sunkiai priimtina. Lietuviybės Išlaikymo Tarnybos leidiny „Pasaulio Lietuvių Bendruomenės keliu“ apie juos pasakys:

„Yra žmonių, kurie į viską mėgsta žiūrėti pro partinę prizmę. Tokie tiesiog negali suprasti, kaip gali būti organizacija, kuri nebūtų nudažyta viena ar kita spalva. Lietuviybės misija tokiems yra per siaura sąvoka... PLB mes kaip tik norėtume pavadinti šventykla, į kurią uždrausta įeiti su partinėmis maldaknygėmis, nes šioje šventykloje tėra tik viena maldą — lietuviybė“ (33-34 p.).

PAVOJINGAS TALENTAS

☆ W. SCOTT ☆

Albertas Winsley buvo nežymus vieno biuro tarnautojas. Jeigu jam tekdavo sudėti kelis didesnius skaičius, tai po to reikėdavo gerai tikrinti, ar jis ten ko nors neprispausė. O jei pasitaikydavo jam rašyti kiek ilgesnį žodį, pav. „philanthropas“, tai vėl reikėdavo patikrinti, ar jame netrūksta kurio „h“ arba gal perdaug yra „i“.

O vis dėlto jis nustebė sužinoję, kad jis turėjo nepaprastą gamtos dovaną — tokį ypatingą gabumą. Vadinasi, tasai žmogus, kuriuo nebuvo galima pasitikėti jokiam darbe, turėjo vieną nepaprastą talentą. Tai atidengė jo kolega Rowlandas, kuris drauge su Albertu Winsley tarnavo pas Dorringtoną.

Kartą atėjo toks laiškas, intereso raštas, ir po juo buvo parašas „J. B. Luxton.“ Tas laiškas pragulėjo ant Alberto stalo gerą valandą, o gal net dvi. Kadangi jis neturėjo ko veikti, — ne ką jam ir duoda vo dirbti, — tai jis išsiblaškęs

pieštuku vedžiojo po popieriaus skiautele. Nuobodžiaudamas visą jį išmargino vienu tuo žodžiu „J. B. Luxton.“ Kai pas jį užėjo Rowlandas pažūrėti, ką jis veikia, buvo didžiai nustebintas: ant popieriaus lakšto buvo daugybė parašų, nukopijuotų nuo laiško. Ir visi jie atrodė tikri.

„Tai labai paprasta“, atsakė Albertas nustebusiam savo draugui, „man tai yra tas pats, kas ištarti labas rytas“.

Norėdamas parodyti, kaip lengva jam kito parašą nusekti, jis čia pat pasirašė „Rowlandas“. Iš tikrųjų, geriau ne pasirašytų nei pats Rowlandas, kuris tai papasakojo savo kolegai Rossui, o šis perdavė Benettui. Visi jie nutarė, kad tai nepaprastas gabumas, bet ir pavojingas.

„Žmogus, kuris turi tokį talentą, gali turėti ir nemalonumų“, nusprendė Rowlandas.

„Tai yra talentas, kurio aš nenorėčiau turėti“, pritarė Benettas.

MILŽINAI IR ŽMONĖS

Vienas iš nuteistųjų yra So vietų kalinys ir pasaulio garbės svečias, o kitas — susigrauzęs, tikėjimą išdavęs „taikos kunigų prezidentas“.

Eucharistiniame kongrese Barcelonoje šimtai tūkstančių tikinčiųjų pagerbė kongreso garbės svečią kardinolą Mindszentį, nors jis tuo metu kongrese tegalėjo būti tik įsivaizduojamas, nes kur jis gyvena, yra paslaptis.

Apie jo gyvenamą vietą So vietai tyčiomis leidžia klaidinančias žinias. Moka jas net patvirtinti. Štai su motina, se nute, leidžia kardinolui susitikti Vac kalėjime prie Dunajaus. Bet ten iš tikrųjų tik susitinka. I ten atgabena kardinolą ir lygiai jo motiną. O, kaip tvirtina „W. Z.“ sakymas, turis tikras žinias, kardinolas laikomas Budapešte vietoje prie Lipotmezo, prie bepročių ligoninės, kur jis labai griežtai saugojamas.

Vienintelis jo ryšys su pasauliu — jam leidžia pasimatyti su motina. Anksčiau galėjo pasimatyti, sargybiniui dalyvaujant, sykį per mėnesį, dabar du sykį per metus. Pasakutinį kartą matėsi su motina kovo mėn.

Vienintelė knyga, kurią jam leidžia skaityti, yra Šv. Raštas. Badu dabar nemarina. Sovietai nėra suinteresuoti, kad kardinolas būtų per greitai nukankintas ir padarytas tautos akys Sovietų kankiniu.

Kardinolą kalinti Sovietams neapsimoka. Gyventojų tarpe kardinolo vardas labai populiarius. Jie laiko jį vieninteliu, kuris rūpinosi žmonių gerove. Užsieny kardinolo vardas sekamas taip pat visame pasaulyje. Sovietai jį esą gal net išleisti, jei Vatikanas... paprašytų.

Kardinolo pavyzdys stiprina kitus kunigus. Daugumas jų eina kardinolo pėdomis, nors kalėjimai pilni kunigų. Kunigas laiko skrymū nuo kitų kalinių. Su jais elgiamasi griežčiau. Kai kalėjimo bausmės kunigai atlieka, jų nepaleidžia, o gabena į koncentracijos stovyklas.

Kistarsa stovykloje laikomas ir vyskupas Meszleny, apie kurio mirtį bolševikai tyčiomis paleido žinią užsieniui, kad paskui galėtų vietos gyventojams pasakyti: va, kaip kapitalistų spauda leidžia neteisingas žinias.

Kalėjime laikomus kunigus bolševikai verbuoja į „taikos kunigų sąjungą“. Ne visi pajęgia atsispriti, šalia milžinų es-

ma ir žmonių. Pasisekė laimėti kunigų ne daugiau kaip ketvirtadali. To „taikos kunigų sąjungos“ prezidentu padarytas Dr. Berestocys.

Kas jis toks ir kaip jis tikėjimą išdavė?

Dr. Nikolaus Berestocys buvo Esztergom katedros klebonas, kuklus žmogus. Jis buvo suimtas ir teisiamas sykiu su kardinolu Mindszentiu. Kai po metų jis buvo paleistas, jis pats pasipasakojo, kas su juo buvo nutikę. Kai po ilgų dienų kalėjime be maisto, be vandens jį vėl atvedė tardyti ir tardymo metu jam pasiūlė kavos, jis drebančiom rankom ją išgėrė. Paskui jam pasiūlė cigaretę, kurios jis godžiai griebsė. Kai jis buvo nugabentas vėl į cėlę, jį apėmė miegas. Tris dienas jis išbuvo pusiau be sąmonės,

ir po tų trijų dienų, jis negalėjo susivokti, kas su juo buvo. Tik jis žinojo, kad jis kažką padarė, bet ką nežinojo.

Po kurio laiko jį paleido ir grąžino į buvusias pareigas. Paskui iš jo pareikalavo patarimų, kurie jam rodė mažesniais. Tik paskiau jis vieną dieną staiga suprato, kad jį iš kalėjimo ir paleido tam, kad jis taptų „prezidentu“ ir pradėtų kovą prieš tikėjimą eidamas „taikos“ kunigų prezidento pareigas.

Jam nebuvo kelio atgal — sakėsi Berestocys. Jis negalys atsipalaiduoti nuo minties apie kankinimus. Jis bijas kalėjimo, bado, tortūrų. „Aš žinau, kad aš virtau apgailėtiniu žmogumi, bet aš dėl to nekaltas. Dievas mane mato, kad aš to nenorėjau.“

Net iki mirties

Rusija virto kovos prieš tikėjimą židiniu. Iš ten bažnyčių ir tikinčiųjų suklautu vardu skelbiamas karas Šv. Sostui ir visai Bažnyčiai.

Liepos 7 d. Šv. Tėvo laiškas visoms Rusijos tautoms galima vertinti kaip atsakymas į tą paskelbtą karą ir pastangas prievarta suskaldyti tikinčiuosius.

Laiške pirmąsyk iš viso Šv. Tėvas kreipiasi į rusų tautą, išdėstydamas Bažnyčios kelių rusų tautoje, pabrėždamas tautos meilę Dievui ir Dievo Motinai ir pranešdamas, kad Jos globai aukoja rusų tautą. Primindamas Rusijoj viešai vedamą bedievybės kovą prieš tikėjimą ir Apaštalų Sostą, Šv. Tėvas stiprina tikinčiuosius Dievo Motinos maldavimu:

„Mes drauge su jumis kreipiame savo maldavimus į Ją, kad krikščioniškas tikėjimas, kuris yra žmonių garbė ir tvirtybė būtų sustiprintas ir augtų tarp Rusijos tautų ir kad visos tikėjimo priešų klastos, visi jų paklydimai, ir apgaulės būtų nuo jūsų nukreiptos į šalį, kad viešojo ir privaciojo tvarka būtų sugrąžinta į vienybę su Evangelijos nurodymais; kad ypatingai tie, kurie tarp jūsų išpažįta katalikybę, netekę savo ganytojų, galėtų prisijungti prie draugų ir tvirtai nedorelių užuolimams, jeigu reikalinga — net iki mirties; kad laisvė, kuri yra žmogaus asmens, piliečio ir krikščionių teisė, būtų atstatyta pilnai, kaip tai dera, ir pirmoj eilėj laisvė Bažnyčiai, kuriai Dievo pavesta mokyti visus tiesos ir doros; ir pagaliau, kad teisinga taika atėtų su savo šviesa jūsų mieliajai tautai ir visiems pasauly ir kad šita taika, pagrįsta teisingumu ir gaivinama broliško galstingumu, vestų žmonių į bendrą plėčių ir tautų gerovę, kuri yra tarpusavio santarmės vaisius.“

Tegul mūsų mylimiausioji Motina teikias pažvelgti su pasigailėjimu ir į tuos, kurie organizuoja kovojančių ateistų eiles, ir į juos, kurie bendradarbiauja tokiems užsimojimams, kad ji malonėtų suteikti jų mintims tos šviesos, kuri ateina iš Aukštybių, ir dieviška malone jų širdis kreiptų į išganymą.“

gai laukti, kai jo pavarde skaitysim laikraštyje“...

„Tikra tiesa“, pritarė jiems Rossas, „tikra tiesa, kad jis turi nepaprastą talentą, bet yra visai kveišas. Aš esu tikras, kad jis nespės padirbti antro čekio, kai jau bus sučiuptas.“

Albertą Winsley jie sutiko dar du ar tris kartus. Jis darėsi vis liesnis, nuo jo rūbai, galimai sakyti, nuo jo krito. Jis gyveno pradžioje iš savo santaupų, paskui pradėjo gyventi iš santaupų kitų. Pagaliau jis visai pradingo iš jų akių.

Jie sekė laikraščius tikėdamiesi, kad ras jo pavarde tarp nuteistųjų už padirbinėjamą čekių arba falsifikavimą dokumentų. Bet laikas slinko, o buvusio kolegos pavarde jie niekur negalėjo aptikti. Pagaliau jie liovėsi sklaistę laikraščius ir jo ieškoję. Retkarčiais tikiai prisimindavo.

„Ar dar prisimeni tą vargšą Winsley?“

„Idomu, kas su juo nutiko?“

„Vienas Dievas žino, kur jis yra!“

Jau buvo praėję kokie šešeri metai, kai vieną dieną Rowlandas su Albertu beneik nosimis

susidūrė. Buvęs jo kolega vilkėjo puikų drabužių ir rūkė geros rūšies cigarą. Jo švarko apykaklė rietėsi į užpakalį, ir ne dėl to, kad rūbas būtų prastai siūtas; priešingai, tas jo drabužis turėjo kaimuoti gerą krūvą pinigų. Be to, krito į ausį, kad jis dabar kalbėjo amerikonišku akcentu.

Alb. Winsley pakvietė Rowlandą užsukti į gerą restoraną. Ten jie sukirto brangius pietus.

Kitą dieną biure apie nieką nebuvo tiek kalbama, kaip apie buvusį tarnautoją Albertą Winsley.

„Ką gi jis veikia?“, paklausė Benettas.

„Aš nieko negalėjau iš jo išgauti, nors ir kaip spaudžiau. Jis tiek pasakė, kad gyvenas Amerikoje ir turis atsakingą vietą. Bet jis išsisukinėjo ir ne pasakė, kokia ta jo tarnyba“, paaikškino Rowlandas.

„Amerikoje?“

„Taip!“

„Tai dar blogiau“ Jis bus gangsterių virtęs. Vieną dieną užklups jį „g-men“ ir nulups jam odą. Pamatysite!“

Bet jie to nesulaukė. Baigęs atostogas, Albert Winsley sėdo

Gen. Douglas MacArthur sutiko būti Remington Rand Inc. direktorių tarybos pirmininku. Jis sakosi, kad ta firma domėjosi jau trečiometal. Generola, pereinanti į civilinę tarnybą, svikina minėtos firmos pirmininkas James H. Rand. Alga — 1000.000 dol. metams.

DU PREZIDENTAI—ABU AGENTAI

Šveicarijos prokuroro įsakymu, birželio 30 d. buvo sulauktytas Lausannos profesorius Andre Bonnard. Tai buvo Zueriche, pakeliui iš Lausannos į Berlyną ir Prahą, kur buvo „pasaulio taikos tarybos“ konferencija. Bonnardas į ją keliauvo.

Policija paėmė profesoriaus vežtus raštus ištirti, o jis pats grįžo į Lausanną ir parašė spaudai aštrų straipsnį prieš Šveicarijos policijos nežmoniškų metodus. Komunistuojantis „Voix ouvriere“ parėmė triukšmą stodamas už profesorių, „vieną iš mūsų krašto garbingiausių ir drąsiausių asmenybių.“

Per tą laiką policija dokumentus išaiškino, ir pasirodė, kad profesorius buvo sulauktytas su pagrindu.

Anksčiau prof. Bonnard buvo žinomas Lausannoje tik kaip geras helenistas — senųjų graikų kultūros žinovas, ir kaip lengvatikis, nuo gyvenimo atitrūkęs, niekam nekenksmingas ponas. Kai atsirado kominformo trimituojama „taika“ ir jos „partizanai“, iš karto profesorius pagarsėjo, tapdamas tų Šveicarijos „taikos partizanų prezidentu“. Ausys, kurioms tai reikia, nugirdavo tada ir apie jo apsilankymus šveicarų kompartijoje. Tos ausys ypačiai įsiklausė, kai 1952 m. gegužės mėn. prof. Bonnardą aplankė jo kolega prof. Joliot-Curie, iš Paryžiaus, atomo

specialistas, „pasaulio taikos tarybos prezidentas“. Svečias pas Bonnardą ir pernakojo.

Kai vietinis Lausannos laikraštis tada parašė, kad Joliot-Curie tam tikrų pavedimų Bonnardui padavęs, tai Joliot-Curie įsijėdė ir protestavo ne lietus jokių šveicariškų reikalų. Jis kaip prancūzas daug kenčias nuo svetimųjų kismosi į Prancūzijos vidaus reikalus ir dėl to jis nenoris Šveicarijos reikalų liesti.

Taip Joliot-Curie parašė. Bet policijos rastoji medžiaga pas Bonnardą parodė, kad Curie yra ne Joliot, bet žuljo—melagis. Iš jo Bonnard kaip tik gavo pavedimą surinkti žinias apie Tarptautinį Raudonąjį Kryžių ir jo vadovybę. Bonnardas jau surinktas žinias vežėsi į Prahą, kad perduotų, kam reikia. Jose Tarptautinis Raudonasis Kryžius atvaizduotas kaip Vakarų kapitalo ir karo pramonės atstovas. Kaip anksčiau Kryžius buvęs hitlerininkų ir japonų, taip dabar amerikiečių ir britų įrankis, ir jo žmonės nesą tinkami bakteriologiniam karui tirti Korejoje. Vienam iš dokumentų Kryžius vadinamas ir „šveicarų karo politikos įrankiu“.

Šveicarų spauda dabar sualiuota. Gana vieningai randa, kad profesorius žygiai nesuderinami su Šveicarijos neutralumu nei su Šveicarijos interesais, kuriems naudinga, kad Tarptautinis R. Kryžius savo buveinę palaikytų Šveicarijoje. To viso akivaizdoje profesorius taikomas baudžiamosios teisės straipsnis apie uždraustą politinių žinių perteikimą užsieninėms organizacijoms naudai.

Belikty pridėti, kad Joliot-Curie, bet Duclos, prancūzų kompartijos gen. sekretorius, kurio užrašuose, pakliuvusiuose į prancūzų policijos rankas, aiškiai pažymėta — diskredituoti Tarp. R. Kryžių. Joliot buvo tik tarpininkas. Bet ir Duclos buvo tik tarpininkas. Iš jo buvo pareikalauta tos akcijos iš Maskvos, nes kaip tik tomis dienomis Malikui apie Tarp. Raudonajį Kryžių reikėjo prašnekti JTO.

Ak, tie vargšai nusėnę profesoriai, kuriuos visokie vertėvos gauda į „prezidentus“ ir kitokių tariamosios garbės postus. Kai bolševikai mato, kaip lengvai profesoriai ir kiti intelektualai duodasi įkinkomi į jų vežimą, tai jie mano, kad taip lengvai jie pagaunami ir bolševikų priešų pačių bolševikų valdomuose kraštuose. Tad ir nukreipia bolševikai akciją pirmiausia sulikviduoti intelektualus koncentracijos lageriuose. Vakarų pardsidavėliai palengvina sunaikinti tenai savo kolegas.

Iš tikrųjų jis truputį keistas. Vertė S.

JAUNŲJŲ ŽYGLIAI

JAV JAUNIMO MINTYS

bręsta katalikiškose kolegijose

Spaudoje buvo pastebėta, kad tiek respublikonų, tiek demokratų suvažiavimuose jau stipriai pasireikusi jaunesnė karta, ne ta, kuriai priklausė atsakomybė už antrojo pasaulinio karo eigą. Mus domina ne tik naujos kartos išėjimas į gyvenimą, bet ir jos pasiruošimas visuomeniniams klausimams. Čia subrendusios mintys turės įtakos visam žemės rutuliui. O dar labiau pažymėtina, kad auga jau ir lietuvių jaunimas amerikoniškose mokyklose. Kai kurie mūsų studentai mokosi kaip tik visuomeninių politinių mokslų. Mus domina ta atmosfera, kurioje auga tie, kuriems ir mes perduosime savo darbą. Vienas iš tokių studentų yra Kęstutis J. Kudžma, kuriam ir duodame žodį informuoti aukščiau minėtų klausimų.

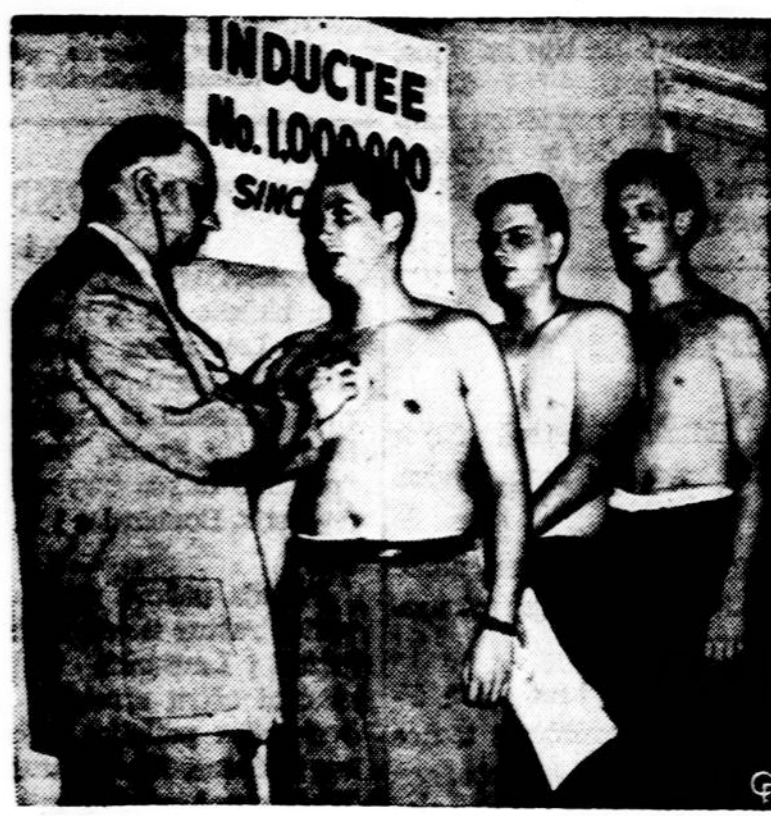
Pradinėse bei vidurinėse JAV mokyklose jaunimas turi progą ir pareigą susidaryti vaizdą, nors ir ne gilią, apie savąjį kraštą: jo siekimus, visuomeninę santvarką, Jungtinių Valstijų bei savos valstybės valdžią. Aukštesniose bei aukštesiose mokyklose šie pagrindai toliau plėtojami, kad abiturientai būtų sąmoningi bei geri piliečiai.

Šis tikslas yra vienas iš pagrindinių katalikiškoje kolegijoje. Kokią mokslo šaką jaunuolis ten bestudijuotų, jis tarp privalomų dalykų, numatytų pirmiems dviem metams, turi ir visuomeninius klausimus. Daugumas katalikiškų universitetų uždėda studentams kelių kursų našą iš visuomeninių mokslų.

Šių dienų visuomeniniai klausimai turi domėtis ne tik socialinių mokslų studentai. Tai ypatingai pabrėžia daugelis profesorų, nors ne visi studentai į tai atsiliepia teigiamai. Profesorų ir instruktorių daugumas yra dėlto tokių negiamų pasisakymų nepaiso ir dienos aktualiuosius klausimus įtraukia į savo kursus net griežtųjų mokslų studentams. Kurie gi visuomeniniai klausimai šiandien daugiausia domina katalikiškųjų (o taip pat dažnai ir kitokių) kolegijų studentiją?

Vienas aitriausių šiandieninių klausimų yra **tarprasiminiai ir religiniai santykiai**. Negru klausimas ypatingai opus. New Yorko Harlemo vaizdai sukrečia visus. Toks skurdas neturėtų būti toleruojamas. Jo diskusijos yra davusios daug įvairių projektų tarp studentų. Ar negrai turėtų būti izoliuoti nuo baltųjų ir laikomi kaip indėnai specialiose rezervacijose? O gal įsteigus negrų valstybę? Gal negrų ir baltųjų kraujo maišymas išspręstų šią problemą? Šie klausimai tuoj virsta plačiomis diskusijomis. Negrų klausimas, kaip ir žydų, o pietų valstybėse katalikų skriaudimas, vis tebekabo ore ir jaudina jaunimo protus. Kaip ten bebūtų, bet pripažįstama, kad viena iš sveikliausių priemonių rasiniam ir religiniam sugyvenimui yra švietimas, jaunimo auklėjimas.

1951 m. išleista knyga "God and Man at Yale" (Dievas ir Žmogus Yale universitete) buvo praėjusios žiemos ir šio pavasario didžioji tema katalikiškose mokyklose. Autorius Wil. F. Buckley, Jr., kuris 1950 m. baigė studijas tame universitete, knygoje apkaltina savo alma mater religinę diskriminaciją, t. y. persekiojimą dėl religijos, duodamas konkrečius faktus iš sociologijos, filosofijos, psichologijos ir kitų mokslų santykio su religija, minėdamas ištraukas iš dėsytųjų paskaitų, išsireikimų ir t. t. Nors kai kurie studentai jaučia, kad ne viena iš katalikiškųjų kolegijų krauja per daug privilomų religinių bei filosofinių kursų, tačiau Yale praktika vis

Kolegijos graduantas Arthur Weinfeld, 22 metų, iš Detroito, imamas kariuomenėn. Jam teko "laimėti" užbaigti milijoną vyrų, kurie palmti kariuomenėn, Korejos karui prasidėjus.

dėlto visų lygiai pasmerktą ir pripažintą, kad **laisvas religinis auklėjimas yra reikalingas žmogui pilnutinai išsivystyti**.

Narkotikų skandalai sukėlė daug aktyvumo profesūros tarpe, studentijoje mažiau. Diskusijose prieitos išvados daugumos sutapo su dabartine valstybės iniciatyva šiai problemai spręsti.

Skurdas veria ne vieno žmogaus akį bei širdį. Katalikiškų akademinių mokyklų studentai gana dažnai prisideda savo lėšomis ir kitais būdais prie labdaros. Pvz., Šv. Jono universitete Brooklyne **veikia grupė, kurios rūpinasi karitatyvine veikla** ne vien savo mokyklų ribose, sušelpdami ar šiaip kuo padėdami užsienio ir neturtinigiems DP studentams, bet rengia pinigines rinkliavas, drabužių bei maisto vėsus studentų tarpe, kad paremtų mitybas, padėtų vargstantiems parapijiečiams (pvz., naujakuriams iš Puerto Rico) ir t. t. Ši pagalba nėra ir negali būti labai didelio masto, bet pažymėtinas pats faktas, kad studentai rodo pastangų praktiniame socialiniame darbe.

Amerikiečių parama karo nusiaubtiems kraštams ir izoliacinės mintys dažnai susikryžuoja akademikų diskusijose. JAV finansinis įsiskolinimas žmonėms čia turi beveik lemiamą balsą. Vis dėlto beveik visi studentai prieina išvada, kad nuo karo nukentėję kraštai Europoje ir Azijoje turi būti amerikiečių šelpiami. Tačiau Marshallo planas susilaukia aštrios kritikos, nes daugelio nuomone, jis tęsia paramą tiems kraštams, kurie jau ant kojų stovi, o tuo tarpu kiti skurstą kraštai paramos nesusilaukia. Be to, amerikiečiai studentai nepatenkinti to plano vykdymo išlaidumu, nes daug kapitalo pro šalį nubyra.

Socializmo kilimas ir komunizmo praktika turi milžiniško susidomėjimo šių dienų katalikiško studentijoje. Dėl šiandien

Rugpjūčio 4 d. Kennebunk Port, Maine, Tėvų Pranciškonų vienuolynė, pasibaigė visą mėnesį trukusi berniukų stovykla.

Jau virto tradicija, kad vasarą sušauktų lietuvių vaikų šis Atlanto pakraštys Maine, kur kalneliai ir miškai primena Lietuvą. Gyvastingu juokiu prisipildė miškai ir pajūris, kur

ninio komunizmo praktikos turi didelį vaidmenį studentai atėiviai — kaip liudininkai. Jie atidengia tikrąjį "raudonojo rojaus" vaizdą amerikiečių akademiniams jaunimui. **Studentai ir net kai kurie profesoriai dabar patys stebisi pirmą kartą savo ignoravimu.**

Ekonominų politinių aktualijų priekyje stovi, žinoma, So-

viety Sąjunga, Jungtinių Tautų Organizacija, Korejos įvykiai, D. Britanijos santykiai su Iranu ir Egiptu.

Katalikų akademikai, kaip ir laisvojo pasaulio žmonių daugumas, **žiūri į Sovietų Sąjungą kaip į viso žemės rutulio pabaigą**. Nors daugelis dar vis akiai tebetiki Amerikos dorybei, atominių bombų bei ginklų pranašumui ir neišsivaduojančio jokių pavojus savo kraštui, vis dėlto politinių įvykių raida pradeda atverti jiems akis. Dalis trumparegių laikosi izoliacinės politikos šiaurės Amerikai: kiti nori izoliaciją apjuosti ir Pietų Amerikos valstybes. Tačiau nemažas studentijos procentas paremia Europos ir kitų sąjungininkų stiprinimo idėją.

Jungtinės Tautos daugelio aktyse tik mažareikšmiškas vardas. "Mes kaimams Korejoje, mes ginkluojame savo sąjungininkus. Argi mes tai negalime daryti savo vardu?" — išsireiškia ne vienas amerikietis. Ir ne vienas profesorius bei studentas kreivai nusišypso, pamatęs nuotraukoje Amerikos karių šventą JTO vėliavą. Iš kitos pusės vis dėlto nemažas skaičius palaiko JTO idėją.

Korejos klausimu beveik visi studentai sutinka, kad **tolimesnė raida dabartine linkme Korejos konflikto nebaigs**. Jei pirmaisiais keliais mėnesiais nuo taikos derybų pradžios ir buvo tikėtasi sėkmingų rezultatų, tai dabar jau beveik kiekvienam aišku, kad šis taikos derybų šūkis vinguoja pelkių link. Reikšminga aštri kritika dėl to JAV kariinei vadovybei, prezidentui, o taip pat sąjungininkams, kad pastarieji, ypatingai britai, per mažą prisidėdą, o daug trukdo.

Anglijos santykių su Iranu ir Egiptu pasijūsimas rado atgarsio. Specialios profesorių bei pakviestų aukštųjų Amerikos ir užsienio politikų paskaitos, diskusijos, filmai ir t. t. buvo gana

BERNIUKŲ STOVYKLA Kennebunk Port, Maine

sustoję ištigios vilos, kur Atlantas siurpina bangas. Ten susibėga lietuviškasis jaunimas ir žiūri į rytus, kur už didžiųjų vandenių yra jų tėvynė, jų tėvų žemė su Baltija, su gintarėliais ir pasakom apie Žilvino karaliaus rūmus. Iš miesto kraštų gatvių suvažiuoja berniukai pasilsėti ir atsigaiivinti, pasportuoti, pajusti gamtą jos gaivalingame klestejime. Ir siemet berniukų čia suvažiuo iš: Brooklyno, Maspetho, Elizabetos, Bostono, Brocktono, Clevelando, Waterburio ir net Detroito. Viso apie 40. Tai margaspalvis būrelis. Vienas kaip pupų pėdas, vos įkabinęs išastuntuosius metus, neatilsilekia nuo aukšto "telegrafo stulpo", kuris jau ir ūsus mėgina skusti. Šių "didžiųjų" ir "galingųjų", kurie ir žaidime visus "neša", buvo mažiau. Čia reikėsi daugiau "pipirai", — pirmųjų klasių mokiniai.

Vienuolyno vasarietėje, kuri prisiglaudusi prie jūros kanalo, dengiasi dideliais medžiais, jie įsikūrė vienoje salėje, susitvarkę savo lovas, susidėjo daiktus. Čia susirinko tik poilsui, nes kurgi lindėsi kambaryje, jei lauke saulė railinėja, čiuolba paukščiai, daužosi sviedinys ir ošia jūra. Švilpukas juos sukdavo iš saldaus miego pusę aštuonių. Aštuntą valandą jie traukdavo organizuotai į koplyčią išklausyti mišius, paskui sėdavo prie stalo ir kirsdavo pusryčius sočiai, nes juk diena pilna darbų ir laktymų. Po pusryčių patys susitvarkydavo savo daiktus, išsivalydavo kambarį, aikštelę. Paskui prasidėdavo pamokos. Buvo mokomi lietuvių kalbos, lietuvių istorijos ir geografijos, dainavimo ir giedojimo. Po pamokų kaip kamuoliai išsirisdavo į aikštę ir iki pietų dar

pažaisdavo, 12 val. valgyklos varpas šaukė juos salėn prie stalo. Vos pavalgę kopė į savo miegamąją salę ir ten snustėdavo menką valandėlę. Pirmą valandą juos vedė visus prie jūros. Čia jie statė smėlio pilis, tvirtoves, vedė didelius kanalus, žaidė, gaudė paklydusią žuvį, maudėsi, stebėjo ilgaisius ruonius. Ir vienas šaukė didelėm vilnim, kad jis kaip tas ruonis perplauksias Atlantą ir aplankysias Lietuvą.

Saulutei skubant už miško, jie traukė pavakarių. Pavalgę vėl turėjo vieną pamoką ir dar žaidimų valandėlę iki vakariėnės. Po jos — visi susibūruodavo į vienuolyno aikštę, kur prasidėdavo didieji žaidimai, turnyrai, varžybos. Čia daužė stalo tevisą, muše beisbolą, jaunimas rungėsi su svečiais atostogautojais prie tinklinio, šaudė lankais. Tuo pačiu metu kiti žaidė indėnus, slapukus, kiti laipiojo į medžius, nes vietos išsitiesti čia daug. 8.45 visus navedavo į bažnyčią vakariėnėm maldom. Iš ten paskubėję jau krisdavo į lovytes.

Kartais nuo karto juos navedavo į kitus papludymius, ir Old Orchard Beach, Wells Beach, į miškus, į akmenų kalnus pasižiūrėti gamtos. Vakariėnais dažnai pačioje stovykloje kinas būdavo, kartais navedavo ir į miesto kiną. Sekmadieniais suvažiuodavo jų tėvai aplankyti ir pasižiūrėti, kaip einasi jų jaunimui.

Mažesnieji buvo išsiligę motinų, o vyresnieji savo draugų, tačiau nenorėjo traukti iš stovyklos į miestą, nes čia dar viliojo vasara su savo žaidimais.

Stovyklai vadovavo **Tėvas Jonas Adamavičius**, su tėviška meile visus globodamas, su jais kartu žaisdamas ir keliaudamas. Jam talkindavo klerikai: **Rafaelis Šakalsys, Eugenijus Jurgutis ir Gabrielius Baltrušaitis**. Jie tvarkė pamokas, vedė (nukeita į 5 pusl.)

Pasižymėjusi lietuvaitė

Erika Franskevičiūtė, 3814 Deodor St., East Chicago, Ind., prieš porą metų su tėvais atvažiavusi į Ameriką, šiais metais baigė East Chicago's Washington High School. Ji mokykloje taip pasižymėjo, kad amerikiečių spauda pradėjo apie ją rašyti. Ji mokyklą baigė pirmąja mokinė ir gavo valstybinę stipendiją studijuoti kalbas.

Ją į pirmąją vietą ypaciškė konkursinė tema, kurią ji pati laisvai pasirinko: **"Kodėl aš treptinė"**. Šią temą ji par-

dažni reiškiniai kolegijos praejusiais mokslo metais.

Vyriausybės rinkimų reikšmę kolegijinis jaunimas pilnai supranta, ir **JAV neaktyvumas balsavimuose**, kuris tikrai yra ryškus, sukelia studentijos nepasitenkinimą. Profesoriai dažnai įpareigoje studentus rinkti kuo daugiau medžiagos diskusijoms dėl pramatytų ar jau išstatytų kandidatų ir dis-

kusijose stengiasi spręsti objektyviai jų vertingumą.

Aukščiau paliesti ir daugiakiti klausimai vyrauja katalikiškųjų kolegijų visuomeninių mokslų dėstyje. Katalikiškoji kolegija stengiasi tvirtai apginkluoti savąjį akademinį jaunimą krikščioniškąja dvasia visuomeninėje srityje kaip ir kitose šakose, kad **jis būtų vertingas demokratijos saugotojas**. **Kęstutis J. Kudžma**

DANUTĖ VEBELIŲNAITĖ

LAIKAS

Pradinko žiemos mėnesiai, šalti snieguoti, Atėjo ir prabėgo pavasaris gražus, Ir vasara karščiui aplankė mūsų pievas, O greit ir ji prabėgs, sugrįš ruduo pas mus.

Taip bėga dienos, mėnesiai ir metai, Su saviem nežadame ir skausmą ir juokus. Vieniems jie kelių gelmių iškloja, Kitiems pabarsto akmenis aštrius.

Taip bėga laikas — augindamas ir pildamas, Drąsų jaunuoį paversdamas seneliu. Jis bėga, nė minutės nesustodamas, Vis tuo pačiu greičiu gyvenimo keliu.

(Iš antro nr. "Kibirkštelių", leistų Putnamo Nek. Prasidėjimo Seserų surengtoje mergaičių stovykloje).

Kibirkštelės jos išskėlė

Mergaičių stovykla Putnam panašėjo į tikrą miestą, kuris turi savo spaudą, savo laikraštį — "Kibirkštėles". Jau ir pernai šis stovyklos laikraštis buvo leidžiamas, pačių stovyklautojų redaguojamas ir prižiūrimas. Šiame "Kibirkštelė" pasirodė net 4 numeriai.

Nek. Prasidėjimo Seserų turi spaustuvę, kur spausdinami laikraščiai ir knygos. Tad ir "Kibirkštėles" tiek pernai, tiek šiemet išėjo kaip tikras laikraštis — spausdintas ir pailiustruotas. Pačios mergaitės turėjo jį suredaguoti, taisyti korektūrą, lauzyti ir prižiūrėti,

Dobilukas

MCS LIETUVOJ

Mūs Lietuvoj labai graži, Upelia bėga pamažu, Gėlytės žydi lankose, Paukšteliai čiuolba miškuose.

Nijolė Kupinskaitė

LAKSTUTĖ

Jau ausileido, štai, saulutė Į vakaro marias giliai, Tik sielvarto pilna lakstutė Dainavo būdnas daineles.

Liūliavo kūdikį lopšely Jos balsas mielas ir švelnus, Ir neš jį per visą šalį Ramybės kupinus sapnus.

(Iš 3 nr. "Kibirkštelių", leistų mergaičių stovykloje šią vasarą pas Nekalt. Prasidėjimo Seseris Putnam, Conn.)

Skautai stovyklauja

Liepos 20 d. Niuarų ūkyje prie Brunswicko miestelio pradėjo stovyklauti Clevelando skautai ir skautės. Stovykloje yra 46 berniukai ir 60 mergaičių. Mergaitės vadovauja sktn. šenbergienė, berniukams — sktn. Dučmanas. Laužų programą organizuoja sktn. Modestavičienė. Talkininkauja Augustinavičienė, Balašaitienė, Kazlauskaitė, Malcanaitė, Radzevičiūtė ir kt. Liepos 27 d. buvo atvykęs vyr. sktn. dr. Kęstiūnaitė, Seserijos vadė.

Stovyklautojai gyvena palapinėse, kurias įsigijo patys skautai — 300 dol. gavo iš rėmėjų surengto vakaro ir apie 400 dol. surinko aukų lapais iš lietuvių visuomenės.

Stovyklos šūkis — "Lietuviais esame mes gimę, lietuviais norime ir būt." Todėl einama speciali ir lietuviško auklėjimo programa: krepinama dėsimoji lietuvių kalbos grynųjų, supažindinama su lietuvių literatūra, įžymiais tautos žmonėmis, su atskiromis tėvynės vietomis ir t. t. Tai yra geras posūkis: ne tik atitininkų, bet ir skautų bei kito lietuvių jaunimo stovyklos turi kurstyti tą lietuviškos lepsių, kurią taip negailestingai slopina svetimoji j-taka. **A. V.**

kaip jis eina per mašinas. Tuo jos susipažino su painia spaudų technika ir atliko tikrą laikraštinių kėles stažą. Siemet šis laikraštėlis atrodė gana puošniai, gražiai iliustruotas ir gražiai sulaužytas. Jame rasi ir vedamusius, ir straipsnelius, ir kroniką, ir savo kūrybą ir "Nuplėštą puslapi", kur tilpo visa humoristika. Visa tai skatino stovyklaujančių iniciatyvą bendradarbiauti, lavino jas ir kartu pasiliko kaip gražus prisiminimas, nes jose yra sužymėti visi stovyklos įvykiai, suregistruoti stovyklos svečiai, paskaitos, ir net paskelbta stovyklavusių mergaičių pavardės. Prie šio darbo triūsė vyresnės mergaitės: Ir. Banaitytė, E. Marijošytė, B. Jasutyte, D. Vebeliūnaitė.

Ką studijuoti?

Su kiekvienų mokslo metų pabaiga iškyla tas pats klausimas, ką baigusiems studijuoti, kur pasukti savo laivelį? Tai nėra taip paprasta, nes pasirinkdamas studijas, vienu ar kitu nukreipia ir visą savo gyvenimą.

Vieni dar vidurinėse mokyklose jaučia savo kelią, jau jiems aišku, kokį mokslų griebis. Kitiems, ir tai daugumai, neaišku. Klausosi, ką tėvai sakys, ką draugai patars.

Dažnai nulemia ekonominis motyvas: būk gydytoju, inžinieriumi, advokatu — daug pinigų uždirbsi. Bet tai nėra teisingas kelias. Negalima savęs laužti. Kas iš to, jei ir turėsi pinigų, bet savo darbe nerasi džiaugsmo. Priešingai, gali turėti mažą pinigų, bet darbe rasi prasmę ir pasitenkinimą.

Pirmas kelias — eik ten, kur tave traukia, kur vilioja, kur patinka. Eik nesvarydamas, tik tokiu būdu surasi save.

Seniau, apie 1922-27 metus, mūsų jaunimas veržėsi į humanitarinius mokslus, kai trūko mokytojų idealistų. Vėliau banga daugumą pakreipė į praktiškuosius mokslus, ir tada smarkiai prarėtė humanitarų eilės. O jų daug šiuo metu reikia: gerų mokytojų, žurnalistų, meno kritikų, sociologų, politinių mokslų specialistų. Visos šios sritys mūsų yra didžiai užmirštos ir apleistas. Ir ščia, kaip ir visur, kiekvienas ras daug darbo, didžius laukus, bus naudingas visuomenei ir kartu uždirbs tiek, kad galės pragyventi.

Tad ir norisi paakinti tuos, kurie baigė siemet mokyklas, kad daugiau dėmesio skirtų humanitariniams mokslams.

A. D.

• **Bostono skautės lietuvaitės** rugpjūčio 2 d. išvyko stovyklauti į Camp Kirby, kur yra įrengta Bostono amerikiečių skautių stovykla. Prie bostoniškų prisideda dar kelios skautės iš Worcester ir Norwood, Mass. Praėjusį sekmadienį buvo daug svečių lankytojų. Galima dar bus aplankyti rugpjūčio 10 d. Laukiamie!

LIETUVON NEGRĮŠITE!

Pasiklausykite tėvo J. Bružiko

Jau antri metai darbuojus su T. Vl. Mikalauskis, S. J. Montevideo mieste, Pietų Amerikoje tarp 6000 sukomunistėjų mūsų brolių lietuvių, kurie dar prieš 25 metus pasiekė šį miestą, bet pateko į nedarbą, iš to į skurdą ir pagaliau į didžiausią nelaimę — komunistų pinkles. Man, pergyvenusiam komunistų laikus Lietuvoje, mačiusiam jų žiaurumus ir buvusiam kalėjime, baisu žiūrėti, kaip mūsų broliai lietuviai tiki į komunistų "rojų". Čia pabėgėlių beveik nėra, nėra, kas jiems išaiškina, kaip baisu dabar Lietuvoje. Jie akiai įsitikina, kad ten gerai. Apie 1500 išsiėmė iš bolševikų komisaro pasus, suplėšdami savo lietuviškus, kad tokiu būdu galėtų važiuoti į Sov. Lietuvą. Bet bėgiai pyksta, kad jų neleidžia, o vistiek kiekvienais metais privalo mokėti po 20 pesų, beveik 10,00 dol., kad tuos pasus pratęstų.

Girdėjau, viena moteris, nuėjusi pas komisarą ir griežtai pareikalavusi, kad leistų Lietuvon, nes girdi, jau kelinti metai mokame už savo pratęsimą, o kaip neleidžia taip neleidžia. Kas čia per tvarka? Mes ir pasensime ir numirsimė nematę, kaip gerai Lietuvoje. O komisaras šaltai atsakė: Lietuvon tai negrįšite; jei norite pamėginti, kaip gera Lietuvoje, tai sukurkite čia, Montevideoje komunistų, ir galsėsite juos pasidžiaugti be Lietuvos.

Tas pasikalbėjimas jau plačiai plinta tarp žmonių, ir ne vienas iš komunistų piktinasi. Mat, jiems daug kas nežinoma. Jų tikrų komunistų, neleidžia į Lietuvą, o tremtinius vilioja, prašyte prašo, kad grįžtų. Kas supranta, štai kaip pa-

aikšna: mat jūs, jei grįžtumėte Lietuvon, tai sugadintumėte sau tą gražų įsitikinimą, kurį dabar turite apie komunistų ir jo negirtumėte, o tremtinius nori susigrąžinti ir juos ten likviduoti, nes kam jie pasakoja apie komunistų žiaurumus.

Mums atvažiavus, vos 30 žmonių pasirodė pamaldose. Nusiminėme ir manėme, kad nieko negalėsime padaryti. Bet štai, po pusantro metų jau susilaukiame ir iki 500. Dėl to nutarėme žūt būt statyti bažnytelę. Tik iš vietinių sunku daug tikėtis pagalbos, nes daugumoj neturtingi ir atšalę, nors ir iš jų jau atsirado aukotojų, bet vis vien nesukelsime didelės sumos.

Dėl to prašyčiau ateiti į pagalbą ir atsiųsti nors mažą auką. Jeigu kas išsigalėtų didesnę, tai labai prašytume. Čia 1650 plytų kainuoja \$100,00. Kaip būtų gražu, jei kas dalimis ar išskų galėtų atsiųsti tokią auką. Jis jau taptų tikras bažnyčios FUNDATORIUS. Taip pat pakalbinkite lietuvių ir ne lietuvių. Visur atsiranda gerų žmonių. Tokiu būdu pasidarysime apaštalią ir mums padėsime grąžinti prie Dievo žūstančius mūsų brolius, nes jie čia ir nuolatino kunigo per tuos 25 metus neturėjo. O aukas siųskite paprastu banko čekiu. Čia išmainingo. Tik nesiųskite per paštas, kadangi paštas daug atsisikaito.

Rev. Jonas Bružikas, S.J.
Caigua 3711, Montevideo,
Uruguay, S. A.

LIETUVIAI STUDENTAI

SAINT LOUIS UNIVERSITETE

Švento Liudviko mieste prie geltonosios Mississippi upės 1818 metais įsikūrė Švento Liudviko Universitetas. Dabar jis, aišku, išaugo, išsiplėtė, prisijungė kelias mergaičių kolegijas, esančias miesto apylinkėse ir pasidarė vienu iš garsiausių vidurio Amerikos mokslo centrų.

Šitame universitete ir dviejoje se inkorporuotose kolegijose jau kelinti metai mokosi trys lietuviai studentai: Webster College — Birutė Miniataitė (chemija) Maryville College — Aldona Baužinskaitė (sociologija) ir Saint Louis Universitete studijas gilina ir doktoratą rengia Tėvas Liūma, S. J.

Universitetas turi puikų būrelį užsieniečių studentų iš visų pasaulio kraštų. Jie yra susibūrę į užsieniečių studentų klubus. Čia susirinkę švętimaučiai pasidalina savo įspūdžiais, per-

Kunigų Vienybės Suvažiavimo dalyviai. Suvažiavimas vyko liepos mėn. 24-25 d. Kennebunk Port, Me., tėvų pranciškonų vienuolyne. Viduryje sėdi J. E. vysk. V. Brizgys, kairėje — prel. J. Balkūnas, dešinėje prel. Pr. Juras.

YELLOWSTONE PARKAS

DR. V. LITAS

Yellowstone Nacionalinis Parkas, kurio plotas sudaro 8.855,52 kv. km. ir savo didumu prilygsta Kretos salai, 1872 m. Amerikos Kongreso paskirtas visiems laikams

"Žmonių džiaugsmui ir gerovei".

Tai didžiausias JAV parkas, kurio vardas plačiai žinomas visame pasaulyje.

Yellowstone parkas, arba tiksliau pasakius, gamtos apsaugos sritis, sudaro 2300-2700 m. aukštumo plokštakalnį, apsupantį kalnų, kurie yra rytinėje šonė Rocky Mountain. Parkas priklauso Wyoming, Idaho ir Montana valstybėms. Geologiniu atžvilgiu parkas

išsiskiria iš aplinkinių uolinių kalnų visų pirma tuo, kad jis yra vulkaninės kilmės. Tai rodo rudojo anglies arba teršaro laikotarpis, per kurį iš žemės gelmių išmesta milžiniški medžiagos kiekiai. Su rudojo anglies laikotarpio pabaiga vulkanų veikimas aprimo. Išmesta iš gilumų vulkaninė masė sustingo.

Geizeriai

Žinoma, ugninė požemio "košė" ir dabar nėra užgesusi. Tai rodo geizeriai — milžiniški verdančiojo vandens fontanai, kurių vanduo su tam tikromis pertraukomis šoka į viršų. Geizeriai nėra dažnas reiškinys: jie puošia tik Yellowstone, Islandiją, Tongaririo parką (Naujoji Zelandija) ir Afar prie Raudonosios jūros.

Yellowstone parkas iš viso turi 10,000 tokių karštų šaltinių kurių daugiausia yra parko pietvakarių dalyje. Žymiausi geizeriai: Excelsior (jo vanduo šoka ligi 90 m. į viršų), Imperial, Giant, Grand, Old Faithful, Riverside ir kt. Vanduo šoka periodiškai 30-80 m. aukštyje. Geizerių ramybės laikotarpis labai nevienodas: vienų pertrauka trunka keletą dienų, kitų tik keletą valandų. Vandens temperatūra daugiau kaip 90 laipsnių C. Vanduo šoka aukštyje todėl, kad perkaita. Prie kiekvieno geizerio yra užrašas: "Watch Your Step", t. y. saugokitės, kad "nenupraustų".

Žemės pluta geizerių srityje vietomis yra labai plona: einant gali lūžti, kaip silpnai užšalusio ežero ledas. Tad neatsargus keleivis priima karštą kojų vonią. Bet užtat aplinkui vaizdai didingi: vietomis iš žemės plūto kyla karštų vandens garų stulpai, nuolatiniai arba tik laikinai, kurie sudaro įspūdį, kad viskas yra paslaptingų gamtos jėgų sukurtas.

Mėlynasis potvynis

Yellowstone parke gausu nuolatinių karštų šaltinių, purvo vulkanų, šilto vandens baseinų ir t. t. Didingą vaizdą sudaro Mammoth Hot Springs sritis prie šiaurinio jėmo į parką: karštas vanduo išsileja į platų baseiną arba lėtai teka didele upe, užliedamas plačias apylinkes. Atšalus vandeniniui, nusėda sniego baltumo titnaginės nuosėdos, kurios apdengia baltu apdangalu pakopų slautis ir net medžių kamienų apatinę dalį. Baseinų vandenį nudažo mėlynai mikroskopiniai gyviai, kurių tam tikrais laikotarpiais pasirodo milžiniškos masės. Kai šitas mėlynas potvynis pajaušinamas geltonu arba rausvu atspalviu, vaizdų spalvingumas būna nepaprastas.

Parko puošmena yra taip pat žavingas Yellowstone ežeras, kurio plotas apima 360 kv. m. Vidury ežero yra didelė sala;

ji turi verdančio vandens šaltinį. Didelis patogumas — ištrauktą iš ežero žuvį galima tuoj šaltinio vandeniu išvirti. Yellowstone ežeras nuteka šiaurės kryptimi, pasiekdamas didingą grovį "Grand Canyon".

Kriokliai

Vulkaninės uolėnos, kurias pralaužia šitas kanjonas, turi geltoną spalvą, todėl ir visas parkas pavadintas "Yellowstone". Saulėtą dieną spalvų gražumas yra nepaprastas. Prie jėmo "Grand Canyon" puošia du milžiniški vandenspuoliai, tarp kurių atstumas tik 800 m. Pirmasis krioklys turi 39 m. aukštumo, apatinis 102 m. Tai du kartu aukščiausi kaip Niagaroje. Mažesnių slenkstčių Yellowstone parkas turi ir daugiau, kaip Lewis-Fall, Gibbon-Fall ir kt. Parką dar puošia suakmenėjusieji medžiai. Jų stori kamieniai ir dabar stovi tiesūs, kaip varpinių bokštai. Medžių suakmenėjimui pradžia davė ugnikalniai, kurie ten augusius miškus apipylė pelenais. Apipilti pelenais medžiai, stigdami deguonies, sukietėjo. Suakmenėjusių miškų yra keli klotai. Jie rodo, kad vulkaniniai pelenų išsiliejimai buvo ne vienas, bet keli. Ramybės laikotarpis vulkanų apylinkės apaugdavo miškais, kuriuos vėliau vulkanai vėl užpildavo pelenais ir palaidodavo. Šitie miškai daugiausia buvo spygliuočiai. Jų kamienai storis apie 120 cm. Bet dabar ten surasta medžių, kurių kamienai storis 285 cm.

Zvėrys

Gamtos įdomumu Yellowstone parkui pasaulyje niekas neprilygsta. Čia ir laukinių gyvulių įvairumas nepaprastas. Yellowstone turi 1000 bizonų, 700 briedžių, 10,000 wapitų (Cervus canadensis) ir daugybę kitokių retų gyvulių. O koks miškų pasaulio įvairumas! Labai praplitusios juodos ir pilkos meškos. Parko lankytojams miškų maitinimas sudaro tam tikro malonumo: drąsesnieji svečiai meškomis duoda esti tiesiog iš automobilių. Bet už šitą žmonių duosnumą meškos nevisada rodo dėkingumą.

Paukščių taip pat gausu. Yellowstone ežeras pilnas įvairių vandens paukščių — ančių, gulbių, pelikanų. Krantai aptukti laukinių žąsų. Paukščių ten priskaitoma daugiau kaip 200 rūšių.

Kiekvienais metais Yellowstone parką aplanko šimtai tūkstančių žmonių. Žmonių apūpinimui įrengta gerų viešbučių ir šiaip nakvynės namų. Prie kai kurių viešbučių įrengta šilto vandens maudymosi baseinai, kuriuos šilto vandens aprūpina karštieji šalti-

LIETUVIAI PASAULYJE

ANGLIJA

• Bolševikų agentai nepalieka tremtinių ramybėje. Sveikarų spaudos korespondentai iš Londono praneša, kad rusų agentai, prisidengę lietuviams ir latviams, landžioja po butus. Jie nežinomu būdu greit gauna lietuvių adresus, pagal kuriuos siunčia propagandinę literatūrą. Vos tik spėja kas pakeisti kambarį, jau adresas jo žinomas šnipui. Būdinga, kad rusų šnipai dengėsi "lietuviams" ir "lietuviškais" pasais 1919-1923 m., 1930-36 m. ir dabar.

BELGIJA

• Belgijos lietuviai norėtų emigruoti ir pirmiausia rinktųsi Kanadą, tačiau be Kanados ir JAV lietuvių paramos to padaryti negali. Yra šeimų, kurių tėvai jau neteko sveikatos anglies kasyklose — susirgo TEC.

BRAZILIJA

• Mūsų moterystės tarp Brazilijos lietuvių nuolat didėja. Jos siekia artį 20 proc. Mergaitės teisinasi, kad maža yra lietuvių vyrų, nėra iš ko pasirinkti, o vyrai sako tą patį. Mergaitės kaltina, kad vyrai nugeria ir prasišloia, o vyrai sako, kad lietuvaitės lengvai su kitais nueina. Iš tikrųjų, su svetimais nueina vieni ir kiti — labiausia tas jaunimas, kuris nesideda prie lietuviško veikimo ir tarpusavyje nedraugauja.

• Dail. J. Rimšos paveikslų paroda Rio de Janeiro mieste praėjo su pasisekimu. Veik visi paveikslai buvo išpirkti, o už "Tropikų maldą" Bolivijos vyriausybė, savo ambasada Rio de Janeiro mieste nupirkta, sumokėjo 2.000 dolerių. Pats dailininkas gyvena Argentinos pietuose, Barelochéje.

• Tragiškuosius binželio įvykių pabaltiečiai mirėjo bendrai. Net per 7 S. Paulo radijo stotis buvo portugalų k. perskaityta minėjimams pritaikyta paskaita, o pamaldos buvo atlaikytos katalikų, liuteronų ir baptistų bažnyčiose. Pas S. Paulo kardinolą Dom Carlos Motta Dr. Sinesio Rangel Pestana buvo nuvykęs Lietuvos konsulas A. Polišaitis ir kun. P. Ragažinskas, kurie įteikė visą Pabaltijo kolonijų vardu prašymą, kad paskelbtų už iš-tremtuosius maldų dieną. Kardinolas tai padaryti niekai sudarė.

KAS KĄ SAKĖ

Kas yra bitės?

Mokyklos vaikams buvo skirtas uždavinys bites aprašyti. Aldutė sudėstė tokį rašinį:

"Būtė yra labai mažas gyvulėlis. Ji priklauso prie žinduolių. Ji žinda iš gėlių medų dēlo, kad jis saldus. Mokytoja sakė, kad bitės moka dar dirbti vaską ir juo lipina savo kambario sienas. Turi prezidentę ir daug darbininkių. Prezidentė daug valgo medaus ir miega, o viską atlieka kitos. Vyrai nieko neatlieka. Mokytoja sakė, kad jie tarnauja tik prezidentei, o savo pačių nežiūri. Dėlto bitės moterys juos žudo, kai žiema ateina. Pavasarį vėl prisiagiuna, nes nuo gėlių kvapo joms apsisuka galva".

Sunkoka pasirinkti

Aną dieną kalbėjomės su našle Lokadija, kuri turi dvi ištėkėjusias dukteris: vieną Bostone, arba Chicagoj.

— Nežinau nė pati, — sakė, — kur būtų geriau amželi

tiko, ir visose arkivyskupijos bažnyčiose buvo atlaikytos pamaldos ir pasakyti pamokslai apie Pabaltijo vykdama genocidą. Pabaltiečių deportacijos ir prezid. Trumano jiems tartas padėrinimo žodis buvo taip pat atžymėtas brazilų spaudoj. Įtakingas dienr. "A Gazeta" įsidėjo didžiulį T. Grimbergo straipsnį, aiškinantį prezid. Trumano pareiškimo reikšmę.

PRANCŪZIJA

• "Pranciūzija — Rytų Europa" — taip vadinasi sambūris, įsisteigęs Paryžiuje šių metų pradžioje ir vadovaujamas parlamonto atstovo A. Mutter. Sambūris siekia rodyti pranciūzų visuomenę tikrąjį komunizmo veidą ir kovoti už pavergtų tautų laisvę. Lietuviams Sambūry atstovauja penkių asmenų grupė su pavaduotojais: Lietuvos atstovas Paryžiuje S. Bačkis, J. Baltrušaitis, J. Lanskonskis, A. Michelevičius ir pavaduotojai: Dr. N. Bražėnaitė, Pr. Dulevičius, A. Markevičius, A. Venskū. Sambūrio vykdo. komitete lietuviams atstovauja prof. J. Baltrušaitis.

URAGVAJUS

• Dėl Lietuvos pasų pripažinimo, kaip pranešama, tik Argentinoje nėra vienodo nusistatymo: vienur juos pripažįsta, bet kitur atsisako vizuoti. Tačiau kitose P. Amerikos valstybėse Lietuvos pasai pripažįstami. Lietuvai jaučiama daug simpatijų, ypač Urugvajui.

• K. Čibiras parašė genocido klausimu naują knygą.

• "Dainos" chofo paveikslą su labai palankiu lietuviams tekstu į Montevideo lietuvių atsiųskimui į JTO, kad Lietuvai būtų grąžinta laisvė, išdėjo ispanų kalba leidžiamas Urugvajaus laikraštis "Nervio".

• Lietuvos atstovas Dr. K. Graužinis buvo priimtas ilgesnėje audienčioje Urugvajaus už. reik. min. Dr. Fructuose Pittalugos. Ta proga min. K. Graužinis jį išsamiai painformavo apie Lietuvos tragediją, masines deportacijas, Lietuvos vedamą krašte ir užsienyje kovą dėl išlaisvinimo ir kt. Urugvajaus už. reik. ministeriui įteikta dokumentinė medžiaga apie Lietuvą ir nurodymas tos vietos, kur daugiausia lietuvių deportuota. Ministeris palinkėjo mūsų okupuotai Tėvynei greičiau atgauti laisvę.

Aš nugalėsiu

Atkelta iš 3 psl.

dė žaidimus, kartu su berniukais valgė ir miegojo. Pamokų metu be stovyklos vadovų kalbėjo svečiai atostogautojai. Tėvas Viktoras Gidžiūnas dėstė istoriją.

Visa mėnesį praleido toli nuo miesto triukšmo, nuo duikių gražioje gamtoje poilsiaudami, stebėdami paukščius, maudydami, žaisdami ir vėsioomis naktimis gerai išsimiegodami. Kartu jie mokėsi pažinti ne tik savo tėvų praeitį, bet ir bendro gyvenimo, solidarumo. Ir išsiskirstė jie, nešdami su savimi viso mėnesio nuotykius, pajūrio saulę, bangas, miškų šlamės ir tuos žaidimus su draugais. Gyvastingi ir sustiprėję jie pasitiks miestą ir vėl stos prie darbo mokykloje ir pasakos draugam apie tuos nuotykius, kurie buvo šią vasarą lietuviškoje stovykloje prie jūros.

A. D.

JAUNUOLIAI,

Norį pasižvesti Dievo garbei ir lietuvių tautos gerovei, kviečiami stoti į

Lietuvių Pranciškonų Vienuolyną

KENNEBUNK PORT, MAINE

J KLERIKUS PRIIMAMI

lietuvių šeimų šimtus, baigę bent 8 skyrių pradžios mokyklą. Kandidatai, baigusieji pradžios mokyklą, 4 metus mokinasi Mažajoje Seminarijoje Lowell, Mass., kur išeinamas High School'ės kursas. Atlikus naująją, studijuojama filosofija ir teologija. Gabūs mokiniai nuo mokesčio Mažajoje Seminarijoje yra atleidžiami.

Priimami taip pat

KANDIDATAI Į BROLIUS

Dėl priėmimo sąlygų kreipkitės:

Very Rev. JUSTINAS VASKYS, O.F.M.
Kennebunk Port, Maine.

Susirūpino Vokiečių jaunimas

Norvegų pasiūlymu, labdaros organizacijos sudarė organizaciją rengti "Bavarijos jaunimo akcijai 1952". Jos uždavinys paskatinti visuomenę labiau susirūpinti jaunimu. Pramogomis ir loterijomis bus surdaryti kapitalai, kuriais bus Vokiečiųje parūpinta jaunimui 1000 gyvenamųjų ir mokymosi vietų, 1000 vaikų ir mergaičių bus ištraukta iš lagerių ir pasiųsta atostogų.

1000 jaunimo namų bus pastatyta.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

KENNEBUNK PORT, MAINE

Primena Palangą

Šalia tėtų pranciškonų vienuolyno esąs plažas (beach) Atlanto pamyri lietuviams vasarotojams primena Palangą savo baltomis smiltimis ir supančiais miškais. Kas nepatiginės atvykti rugpjūčio 10 į Lietuvį Dieną. — o turėtų tai padaryti, — galės įsitikinti ir pasimaudyti kaip prie Kražantės. Nuo vienuolyno pėsčiomis nueiti trunka tik 5 min. Ir reikia eiti mišku — taigi vėsu ir smagu.

Ruoniai priplaukia prie pat kranto

Vasarojančius tėtų pranciškonų viloje maloniai nustebina ruonių (seals) drąsumas. Jie

priplaukia prie pat kranto, kur žmonės maudosi, tarytum, norėdami drauge bangose pasipuokinti arba parodyti savo nenudėvimą maudymosi "kostiumą". Kas norėtų eiti su jais lenktynių — nardyti ir plaukioti, žinoma, nelaimėtų. Bet kiekvienas laimės džiaugsmo, pats čia atvykęs ir pasidairęs į tuos marių gražuolius.

Spalvotos atvirutės

Gražių spalvotų atviručių, vazduojančių tėtų pranciškonų vienuolyną, galima gauti ne tik pačiame vienuolyne, bet ir Kennebunk Port miestelyje. Čia krautuvėse tarp kitų šios gražios apylikės nuotraukų visada rasi ir gražiąją pranciškonų sodybą.

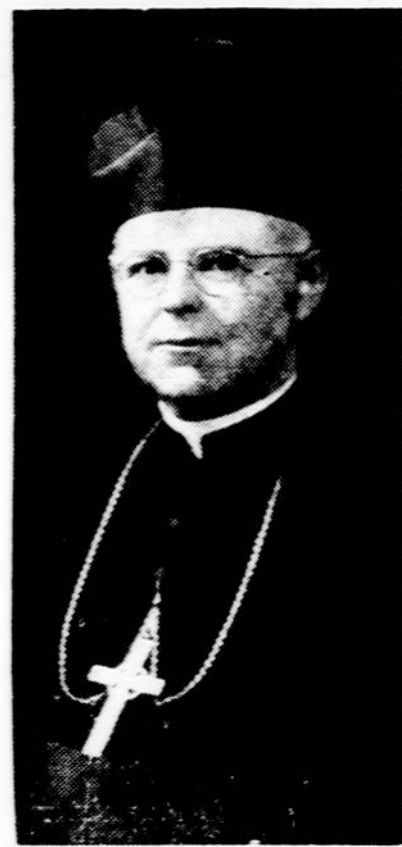
Lietuvos trispalvė nuolat plevena

Beerniukų stovyklos metu prie šv. Antano vienuolyno nuolat plevesavo ne tik Amerikos žvaigždėtoji vėliava, bet ir Lietuvos trispalvė. Jauteisi žmogus it laisvos Lietuvos kaimelis prie Baltijos jūros.

Berniukų stovykla

Apie 40 berniukų iš įvairių Amerikos dalių stovyklavo vienuolyno vasarnamyje. Jiems čia buvo beveik rojus. Vienuolyną gaubia savas miškas, o jį — vanduo ir puikus plažas. Maudykis, žuvalk, po mišką žaisk — kiek nori. Yra teniso aikštė, krepšiniui žaisti įrengimai, stalo tenisas ir t.t. Didžiulė, puiki, švari pieva.

Berniukai nuolat buvo pranciškonų klierikų priežiūroje. Jie turėjo įvairią auklėjamąją programą. Iš Lietuvos praeities ir kultūros paskaitėles skaitė P. Dzikienė, rašyt. P. Jurkus, tėt. V. Gidžiūnas ir k. (Plačiau žiūrėk 4 p.)

J.E. VYSK, D. FEENEY, D.D.
Portlando dioclezijos ganytojas, rugpjūčio 10 d., pikniko metu, pasveitins pranciškonų vienuolyną įrengtą šv. Antano šventovę Kennebunk Port, Maine.

CLEVELAND, OHIO

Amerikos Lietuvių Tarybos

skyrus liepos 27 d. surengė savo tradicinį pikniką. Altas yra svarbi organizacija, siekianti sutelkti visas gyvasias lietuvių jėgas kovai dėl Lietuvos laisvės ir surinkti šiam tikslui ko daugiausia lėšų, tad buvo galima tikėtis, kad lietuvių visuomenė jaus pareigą atsilankyti ir į jos rengiamą pikniką. Ypačiai kad ir vieta buvo parinkta gera, ir nesunkiai pasiekama. Deja, įeinamųjų bilietų teparduota vos apie 200.

Ir kai kurie valdybos nariai teparodė menką pavyzdį — neatvyko. Nebuvo matyti ir daugelio garsių vardų. Taigi jei šitaip elgiasi patys vadai, tad ko benorėti iš elinių?

Netikime, kad šitie žodžiai

Stephen Bredes Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Ave.,

Brooklyn 8, N. Y.

Tel. APplegate 7-7083

Lietuvių Radijo Draugijos

PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

Šeštadieniais 2 val. popiet. — WWRL 1600 kc — 5000 w.

GYVUOJA PER 23 METUS

Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika (vietinės žinios, parengimai) koncertai (soliai ir t.t. Vestuvės, puotos, būdai pranešimai)

495 GRAND STREET

BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EVergreen 4-9293

J. P. GINKUS

Direktorius

AD. JEZAVITAS

Muzikos Dr.

J. VALAKAS

Pranešimų Dir.

Paulauskai visus glaudė

INDIAN HARBOR, IND.

Kazimieras ir Magdalena Paulauskai, 3736 Pulaski St., East Chicago, Ind., kaip ir daugelis anų laikų ateivių, į šį laisvės kraštą yra atvažiavę prieš 40 metų, laisvės, laimės ir geresnio gyvenimo ieškoti. Bet K. Paulauskas, kol pasiekė JAV, pirmiausiai, ieškodamas darbo, buvo kuriam laikui sustojęs Belgijoje, vėliau 6 mėnesius dirbo laive ir per tą laiką turėjo geros progos pažinti jūrų gyvenimą ir pamatyti kitus kraštus. Nėgana to, nuvažiavo laimės ieškoti ir į Pietų Ameriką. Apkelio darbo ieškodamas Braziliją, Argentiją, bet tinkamo darbo ir vietos nuolatiniam apsigyvenimui nesusirado. Ir čia 1909 m. pasuko į Dėdės Samo žemę, kame pastoviai įsikūrė ir iki šiolai tęsė gyvenimą.

Nors K. Paulauskas, būdamas žemaitis, ir dargi daug keliavęs, daug matęs ir vargo patyręs, bet sau gyvenimo draugę pasirinko iš savo gimtojo krašto, zanavykę, su kuria 1914 metais susituokė. Ne tik kituose kraštuose, bet ir čia iš pradžios dirbo įvairius sunkius ir mažai apmokamus darbus, bet dviem pradėjus dirbti ir taupyti, šiek tiek atsirado santaupų. Tad, siekdamis geresnio rytojaus pradėjo dirbti bižnyje, nors ir čia susidūrė su visokiais sunkumais, vargais ir nepasisekimais.

Depresijos metu prarado vietos namus, nes daugelis jų klientų už paimtas prekes neapmokėjo. Bet biznis jiems patiko, tad iki šiolai juo verčiasi. Savo namuose turi didžiulę maisto krautuvę. Bizniu verčiasi jau apie 30 metų.

M. Paulauskienė 1937 metais buvo nuvažiavusi saviškių aplankyti į Lietuvą, kurią radusi nebe tokia, kokią palikusi. Viskas iš pagrindų pakeista, visur ir viskas lietuviška, maisto ir kitų gėrybių didžiausias pasirinkimas ir perteklius, o skurdas ir vargas išnykęs.

tinka tarp žalių bulvienujų bei runkelių lapų ir pievų. Tas malonus, iš Lietuvos pažįstamas, rugiapūtės kvapas, puikūs vaidžiai ir buvo mano vakarykštės popietės džiaugsmas."

V. Valaitis, tarnaujantis JAV armijoje, gavo 10 dienų atostogų ir liepos 25 d. parvyko atsilankyti savo artimųjų bei draugų.

J. Sabaliauskas, buvęs Lietuvių Studentų Draugijos pirm., ir V. Kamentavičius, buvęs skautų draugininkas, dabar tarnauja JAV armijoje, buvo parvykę atostogų. Būdamas armijoje, ypačiai išsiilgstu lietuvių jaunimo, — sako V. Kamentavičius.

A. V.

Mrs. Patricia McCormick is Los Angeles, Cal. Helsinkio olimpinuose žaidimuose laimėjo šokimo į vandenį ir nardymo varžytynėse pirmąją vietą ir aukso medalį. Čia matome ją šokančią iš aukšto vandens bokšto.

NEWARK, N. J.

JOB VACANCIES AT QUIET HEET

OIL BURNER AND AIR CONDITIONER DEPTS.

ASSEMBLERS

EXPERIENCED IN MECHANICAL ASSEMBLY OPERATION — ALSO TRAINEES

DRILL PRESS

AND OTHER LIGHT MACHINE OPERATORS EXPERIENCED — ALSO TRAINEES

WELDERS

SILVER SOLDERING EXPERIENCED IN COPPER TUBE WORK

REFRIGERATION MECHANICS

EXPERIENCED IN FREON — 12 SYSTEM UP TO ONE HORSE POWER

LIFT TRUCK OPERATORS

EXPERIENCED IN MATERIAL HANDLING WITH GASOLINE LIFT TRUCKS

PERMANENT JOBS — GOOD PAY — OVERTIME — HOSPITALIZATION — OTHER COMPANY BENEFITS

QUIET HEET MFG. CORP.

57 ELM STREET

NEWARK, N. J.

LDS SEIMAS

Šiomet šaukiamas rugpjūčio 24 ir 25 dd. šv. Kazimiero lietuvių parapijoje, Worcester, Mass. Parapijos klebonas kun. A. Petraitis Seimui numatytas dienas užgrynė ir sudarė seimo Rengimo Komisiją iš LDS 7 kuopos.

LDS SEIMAS

prasidės iškilmingomis šv. Mišiomis sekmadienį, rugpjūčio 24 d.

LDS Centro Valdyba kviečia apskrėtus ir kuopas išrinkti atstovus ir paruošti pasiūlymus organizacijos gerovei kelti.

Kiekviena LDS kuopa gali išrinkti ir įgalinti į Seimą po vieną atstovą. Kuopos, kurios turi daugiau kaip 10 narių, gali išrinkti po vieną atstovą nuo kiekvienų 10 narių. Apskričiai gali išrinkti po du atstovus. Atstovai turi gauti įgaliojimus su kuopos ar apskrities Dvasios Vado, Valdybos pirmininko ir raštininko parašais.

Pirmadienio rytą, rugpjūčio 25 d. šv. Kazimiero parapijoje bus atnaujamasi šv. mišios už gyvus ir mirusius LDS narius.

Norintieji gauti daugiau žinių apie Seimą rašykite sekretoriui adresu: MR. A. F. KNEIZYS, 50 Cottage Street, Norwood, Mass.

KAS SKAITO RAŠO

"DARBININKĄ"

UŽSIRASO

Chicago, Illinois

Gerkitės UŽSITARNAUTI UŽDARBIU iš Sutaupyti Pasidėkit savo pinigų ten, kur nuolat atneš jums didesnį uždarbį — saugiai. Pradėkit taupyti saskaity pas mus — gaukit geresnį — negu bendra uždarbį... be darbo ar rūpesčio. Pradėkit šiandien.

FAIRFIELD SAVINGS & LOAN ASS'N

1601 N. MILWAUKEE AVE., CHICAGO, ILL. EVerglade 4-3600

Fairfield Savings and Loan Ass'n.

1601 N. Milwaukee Ave. Dept. L Sutaupos Apdraustos iki

Chicago, Illinois \$10,000

Siunčiame čekį ar money order

už \$..... pradėti taupymo saskaity

mano vardu Dividendai prasideda nuo 1-

Vardas mos dienos mėnesio, jei pinigai

Adresas gausiami pirm 10-ta.

Miestas Valst. TAUPYKIT PASTU

CITIZENS FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1542 HALSTED ST. CHICAGO HEIGHTS, ILL.

EARN AND SAVE

All Accounts Insured Federally up to \$10,000

2 1/2%

CURRENT DIVIDEND RATE PER ANNUM

CITIZENS FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION Dept. LD

1542 Halsted St., Chicago Heights, Illinois

Enclose

Name Address

City State

Help Wanted Male

Help Wanted Male

INTERNATIONAL

HARVESTER CO.

MOTOR TRUCK ENGINEERING DIVISION

NEEDS AT ONCE

CHASSIS BODY

ENGINE LAYOUT MEN

LONG RANGE BODY

EXCELLENT OPPORTUNITY

GOOD WORKING CONDITIONS IN A NEW MODERN

AIR-CONDITIONED ENGINEERING DEPARTMENT

WRITE OR CALL

EMPLOYMENT OFFICE

INTERNATIONAL

HARVESTER CO.

PONTIAC ST. and BEUTER RD.

FT. WAYNE, INDIANA

LIETUVOS
ATSIMINIMAI
RADIO VALANDOS
SEŠTADIENIAIS
4:45 (K) VAL
5:30 (K) VAL
STOTIS
WEVD
1330K 107.5 M
JACKY-STUKAS
DIREKTORIUS
1264 WHITE ST.
HILLSIDE, N. J.
TEL.
WAVERLY
6 3325

Sportas

Kai kurie olimpiniai žaidimų
Helsinkyje rezultatai

K. GANVYTAS

Liepos 19 d. Suomijos prezidentas J. K. Paasikivi iškilmingai atidarė XV olimpiadą. I tolimojo šturmo e-santia Suomija tam tikslui susirinko virš 5000 sportininkų iš 67 valstybių. Jų tarpe ir SSSR, kuri pirmą kartą savo istorijoje išleido sportininkus: olimpinius žaidimus Pašios atidarymo iškilmės, kaip ir visuomet, buvo įspūdingos. Olimpinė liepsna, kuri estafetės būdu iš Graikijos atkeliavo į Suomiją, į stadioną įnešė žymusis P. Nurmi. Kiek keistokai atrodė, kai visiškai netikėtai vokiečiai iš Tuebingeno, baltais rūbais pasipuošusi, lyg angelas, apibėgo ratą stadione ir priėjusi prie mikrofono norėjo kreiptis į susirinkusius 7000 žiūrovų, prašydamas taikos pasaulyje. Tačiau jai nepavyko iki mikrofono pribėgti. Iš ten ją policija nusivedė ir ji netrukus buvo išvežta į Vokietiją.

Bėgimai

Nors olimpiados metu varžybos pravedamos daugelyje sporto šakų, tačiau olimpiniai žaidimų branduolį vistiek sudaro lengvoji atletika, kuri pravedama pirmąją olimpinį žaidimų savaitę. Tad pažvelkime į šios savaitės laimėtojus ir jų pasekmes. Kaip visuomet, taip ir šį kartą iškilo nauji veidai, vardai ir nauji rekordai. Viena iš didžiausių staigmenų buvo iš Manhattan College New Yorko Lindy Remigino, kuris laimėjo 100 metrų bėgimą. Laimėjimas įdomus ir tuo, kad pirmą kartą po ilgo laiko šia distancija laimėjo baltosios rasės atstovas. Nustatydamas laimėtoja, teisėjai šį kartą turėjo pasinaudoti fotografijomis, nes pirmieji 4 šia distancija nubėgo per tą patį laiką, 10,4 sek. Antra vieta atiteko negrui H. McKinley iš Jamaicos ir toliau sekė negras Bailey iš Anglijos.

200 metrų bėgime, kaip tikėtasi pirmas laimėjo Stanfield su 20,7 sek. Po jo sekė Baker ir Gathers. Visi trys yra iš JAV. 400 metrų bėgimo aukso medalį išliko G. Rhoden — Jamaica su 45,9 sek. Tai naujas olimpinis rekordas. Antra vieta laimėjo McKinley — Jamaica, III — O. Matson — JAV 46,8 sek.

800 metrų bėgimo pirmą vietą 1948 m. laimėtojas Mal Whitfield, kuris šia distancija nubėgo per 1.49,2 min. Reiktu pastebėti, kad ir 1948 m. Londone Whitfield minėta distancija nubėgo per tą patį laiką. Po jo sekė Wint — Jamaica ir Utzheimer iš Vokietijos.

1500 m. bėgime bei visose ilgoose distancijose dominavo čekoslovakų armijos majoras Emil Zatopek. Šios distancijos laikas 14:06; tai reikšminga nauja olimpinė rekordas. Antra vieta užėmė prancūzas A. Mimoun, gi trečia vieta pasitenkino H. Schade iš Vokietijos.

10000 m. Zatopek nubėgo per 29.17 min. Tuo jis savo olimpinį rekordą, 1949 m. Londone, pagerino 41 sek. Antra vieta užėmė A. Mimoun — Prancūzija, gi trečia vieta atiteko rusui A. Anufrijev.

Savo nepaprastus sugebėjimus Zatopek parodė, kai sekmdienį jis laimėjo maratono bėgimą. Nors jis šios distancijos dar niekada nebuvo bėgęs, tačiau tas faktas jam netrukė dėti laimėti 3-tį aukso medalį. Šis 42 km. ir 125 metrų distancija (26 mylios ir 383 yardai) Zatopek nubėgo per 2:23:03.2 val. Tai irgi naujas olimpinis rekordas. Be abejonės šis laimėjimas Zatopek sporto pasauliui įrodė, kad jis yra geriausias ilgu distancijų bėgikas pasaulyje. Vargu ar tokių sugebėjimų bėgikas pasaulis anksčiau yra matęs. Šių žaidimų metu jis pasiekė daugiausiai laimėjimų: pasiekė 3 naujus olimpinis rekordus. Nors jo išorinė forma susilaukia daug kritikos, nors jis žurnalistas dažnai pavadina "garvežiu", tačiau jo sugebėjimų niekas nedrįsta ginčyti. Tai šios dekados sporto žvaigždė.

110 m. kliūtimis laimėjo negras Dillard iš Cleveland per 13,7 sek. Tai naujas olimpinis rekordas. Reiktu pastebėti, kad Dillard yra pirmasis žmogus pasaulyje, kuriam pavyko laimėti 110 m. bėgimą kliūtimis ir 100 m. bėgimą, kuri jis laimėjo Londone 1948 m. II vieta užėmė Davis iš Kalifornijos, gi trečia vieta atiteko Bernard iš Los Angeles.

400 m. bėgimą kliūtimis laimėjo amerikietis Ch. Moore su nauju olimpinio rekordu per 50,8 sek. Antra vieta atiteko rusui Lituev, trečia vieta laimėjo J. Holland iš Nauj. Zelandijos.

3000 m. bėgimą kliūtimis laimėjo amerikietis H. Ashenfelter savo 8:45,4 min. pasekmę pasiekdamas

naują olimpinį rekordą. Po jo sekė rusas V. Kazancev ir 4-oji Dis

10.000 m. bėgimą laimėjo šveicas J. Mikaelson per 45:02,8, tuo pasiekdamas naują olimpinį rekordą. Antra vieta atiteko šveicarui Schwab, trečia v. rusui Junk.

5000 m. bėgimą laimėjo italas G. Bordoni per 4:28:07,8 val. Tuo jis pasiekė naują olimpinį ir pasaulio rekordą. Po jo sekė čekoslovakas Dolezal ir vengras Roza.

4x100 m. estafetė laimėjo JAV pe 40:4 sek. Rusija laimėjo antrą vietą, III v. atiteko Anglijai.

4x400 m. estafetė laimėjo Jamaica 3:30,9 min. pasekmę reikišia naują pasaulinį ir olimpinį rekordą. I vieta teko JAV, III Vokietijai.

Suoliai

Suolyje į aukštį aukso medalį laimėjo krepšininkas Davis iš JAV. Tai pirmas sportininkas, kuris olimpinio žaidimų metu persoko virš m. Jo pasekmė 6'8,32". Antra vieta laimėjo amerikietis Wiesner, gi Brazilas Jose Telles da Conceicao išsiko vojo III vieta.

Sokime į tolį amerikiečiai laimėjo pirmą ir antrą vietą. J. Biffle nusėko 7,57 m., gi jo kolega Gour dine atsiliko keliais cm. Trečia vieta laimėjo O. Foldesi iš Vengrijos. Triuolyje susilaukėme naujo pasaulinio rekordo. Brazilas A. da Sil va nusėko 53'2,59" (apie 16,22 m.). Antra vieta laimėjo L. Ščerbakov iš Rusijos, po jo sekė A. Devonish iš Venesuelos.

Suolyje su kartimi favoritas Rev. R. Richards JAV laimėjo aukso medalį, patatydamas naują olimpinį rekordą. Jis pasiekė 14'11,14" (maždaug 4,40 m.). Jo konkurentas amerikietis Don Laz laimėjo antrą vietą, gi švedas R. Lundberg laimėjo III vietą.

Metimai

Ieties metyme suomių nesugebėjo išsikovoti laimėjimo. Visai netikėtai šios šakos aukso medalį laimėjo Cy Young JAV su nauju olimpinio rekordu 242'0,79". Tuo jis pagerino 1932 metais pasiektą olimpinį rekordą 140 m. Antra vieta laimėjo amerikietis B. Miller, ir tik trečia vieta atiteko suomiui T. T. Hyttai nen.

Ir disko metime amerikiečiai nu stebino visą sporto pasaulį, laimėdami aukso medalį. Sim Iness sena olimpinis rekordą pagerino 2,22 m., kai jis disko numetė 180'6,85". Antra vieta atiteko favoritui italui A. Consolini, gi trečia vieta laimėjo J. Dillford iš JAV.

Rutulio stumime visus tris medalius laimėjo amerikiečiai. Pirmoji vieta atiteko P. O'Brien, kurio 57'1,43" (17,41 m) pasekmė reikišia naują olimpinį rekordą. Po jo sekė D. Hooper ir tik trečia vieta laimėjo suizėdis favoritas J. Fuchs.

Kūjo sviedime vengrų pasirodė geriausi. J. Csermak laimėjo aukso medalį ir pasiekė naują pasaulinį ir olimpinį rekordą, kai jis kūjį nusviedė 197'11,67", tuo sena rekordą pagerindamas maždaug 45 cm. Antra vieta laimėjo K. Storch iš Vokietijos, gi po jo sekė vengras I. Nemeth.

Daugiausiai jėgų iš dalyvių pareikalauja dešimtkovė. Per dvi dienas sportininkai turi rungtis 10 šakų idant būtų galima nustatyti pasaulio geriausią atletą. Ir šį kartą šios šakos aukso medalį laimėjo Bob Mathias iš Kalifornijos, kuris surinko 7,887 ir tuo pagerino savo pasaulinį rekordą, kuri jis prieš kelias savaites buvo pasiekęs. 62 taškai. Po jo sekė amerikiečiai Campbell (6,975) ir F. Simmons (6,788). Šiuo laimėjimu Mathias pakartojo savo 1948 metų laimėjimą ir be abejonės, kad jis geriausias lengvaatletis visame pasaulyje. Reikia tik apgailestauti, kad rusai saugumo sumetimais į žaidimus neleidė esto Lipp, kuris Mathiasui būtų buvęs rimtas konkurentas.

Taip trumpai apžvelgus atėjo sin olimpinio žaidimų lengvosios atletikos vyrų grupės laimėtojai ir jų pasekmės. Iš šių eilučių kiekvienas skaitytojas gali matyti, kad amerikiečiai dominuoja beveik kiekvienoje srityje. Jie laimėjo 14 pirmų vietų, pasiekė naujų rekordų ir daugelyje šakų neturėjo rimtų varžovų. Šis faktas dar kartą aiškiai įrodo amerikiečių pranašumą lengvosios atletikos srityje.

A. ANDRIUSKEVICIUS
LAIKRODININKAS
Čia parduodami ir taisomi laikrodžiai, žiedai, apyrankės, auskarai, ir kiti puošmenys bei brangenybės. Kreipkitės:
466 Grand St. Brooklyn 11, N. Y.

REAL ESTATE

BAYSIDE

MID-SUMMER SPECIAL

Mūrinis namas 1 šeima, atskiras, 7½ dideli kamb., 3 miegamieji, 1½ vonios, puikus uždarytas sodas, garažas, 30x100. Tik \$15.500. Cash \$4.000.

Taip pat gražus, moderniškas, mūrinis namas 2 šeim., 5 metų, cor 30x100, 4½ dideli kamb., pirkėjui po 60 dienų, 4½ kamb. duoda nuomos mėn. \$60. Pirmas mtge \$15.000, kaina \$19.500. Cash \$4.500.

Daug kitų puikių pirkinių, 1 ir 2 šeim. namai, Bayside - Flushing ir apyl. Martinech, 108 - 36 53 Ave., Corona HA 4-4473.

ARMONK — \$17.500—6 room Cape Cod. Asbestos shingles, 1½ baths fireplace, full cellar, modern kitchen, oak floors, 2-coat plaster, cedar closets, 2-car detached garage, extras. Plot 75x133 nicely landscaped. Owner, Rudy. SA 2-7274 days; FL 3-8393 eves.

THE BELLE HARBOR
218 Beach 129th St.,
Rockaway Beach, N. Y.
Room and Board. Week or Season.
Tel. NE 4-7836. Ask for Mr. Thomas

"A GEM OF A HOUSE"

MASPEETH—\$16.500 Owner leaving State; 5-room bungalow with garage, newly decorated; broadloom throughout, storms, screens, awnings, gas heat, finished basement, 2 stoves, 2 refrigerators, automatic washing machine; purchase furniture optional; other extras; bus on corner; principals only. Owner — HAVEMeyer 4-0984

Wonderful Income Opportunity

BKLYN HTGS — Furnished Apts all 6 units, completely furnished. No service, oil heat — vacant — Possession by September 15th, if desired rage, newly decorated; broadloom Income over \$6.500. Call owner MAin 4-2675, or write Rm 10, Box K - 267 — 11 W. 42nd St. NYC.

WANTED

DRAFTSMAN

ORNAMENTAL — Steady work Knowledge of stair construction necessary. Must understand English. August Bellon, Inc., 251 Beach 82nd St., Rockaway Beach, L. I. BE 5-0644

MACHINISTS

LATHE HANDS
WARNER-SWAZEY Nr. 3 OPER
For Machine & Tool Work
On close tolerances
Expt only—good pay
Pleasant Working Conditions
Must be U. S. Citizen

WHITE INDUSTRIES
421 W. 54 St., N. Y. C.

DEMESIO

Reikalingos suvamy mašinų specialistės. Prašymai priimami siurėju, patyrusių valdytų suvamy mašinų ir siurėjų vaikus darbuojus. Reikalingas paprastos darbininkės ir vadovės (floor leaders). Geros salygos. Pastovus darbas. L. GIDDING & CO., 123 Lincoln Rd, Boond Brook N. J.

SUMMER RENTALS

KELLY'S BALVIEW LODGE
556 Beach 130th St., Belle Harbor L. I., N. Y. Rooms, week, month or season. With or without board.
BELLE HARBOR 5-9769

176 Beach 116th St. Rockaway Park L. I. Beautiful large rooms — near boardwalk. Excellent accommodations Reasonable Rentals. Act now. — **MARTIN** — BE 5-9735

BUSINESS OPP.

Est. Bar - Restaurant, Queens, College Point, main thoroughfare, summer garden, refrigeration through out rent reas. Gross \$850 w'kly — can be increased. Ideal for couple. Price only \$13.500 — trems
OWNER FL 8-0955

Dr. S. Chernoff

223 — 2nd Ave., N. Y. C.
(Cor. 14th St.)
Telef. GRamercy 7-7697
Astrūs ir choniški susirgimai gydymui penicilinu, oda, hormonai. Kraujo ir slėpumo tyrimai.
Ofiso valandos: kasdien 10-6:45
Šeštadieniai 10-1.
Sekmdieniais uždaryta

New Yorke ir apylinkėse

P. J. BAGDANAVICIUS, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

185 Clinton Avenue
Brooklyn 5, N. Y.
Tel. MAin 4-3229

Priėmimo valandos:

Kasdien 2-4 ir 6-9 p.p.
Šeštadieniai 10-12 ryto ir sustarus.

Ofiso tel. GLEnmore 5-3094
Namų tel. GLEnmore 3-4445

DR. VACLOVAS PAPROCKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1257 Bushwick Ave., Brooklyn 7, N. Y.

Priėmimo valandos:

Kasdien 12:30—2 ir 6—8 p.p., šeštad. 10 iki 3 p.p.
Išskyrus ketvirtadienius ir šventadienius

Ofiso tel. LEXington 2635
Namų tel. FOrrest 8212

S. Ankudas (Ankudavičius) M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

910 W. Lombard Street, Baltimore 23, Maryland

Priėmimo valandos: 10—12 ir 7—9 p.p. pirmadieniai, ketvirtadieniai ir šeštadieniai. Kitomis dienomis pagal susitarimą.

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslių, odos, kraujų, vidurių ir kitų ligų gydytojas.

Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-8. Mokslus baigęs Europoje

128 E. 86th St., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažuoti ir vieš. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

PARDUODAMI NAMAI

PIGOS, GERI, GEROJE VIETOJE

RIDGEWOOD — 6 šeimoms mūrinis namas, šviesūs kambariai; CYPRES HILL 3 šeimoms, tušti kambariai; WOODHAVEN 2 šeimoms medinis namas, abu aukštai (floral) tušti pirkėjui; EAST NEW YORK — kampinis namas su salūnu, restoranu ir 2 šeimoms viršuje tušti kambariai. Gera progą, kas nori įsigyti namą ir biznį, nes parduodamas ir biznis. Vieta gera, lie-tuvių aplinkoje.

J. VASTONAS
REALTY and INSURANCE
3225 Fulton St. Brooklyn, N. Y.
Tel. AP. 7-2790

Palaikykite ir paremkite tuos
biznierių ir prekybininkus, ku-
rie skelbiasi "Darbininke."

William J. Drake

(DRAGUNAS)

LIETUVIS ADVOKATAS

85 - 03 WAREHAM PL.
JAMAICA, N. Y.
Tel. Jamaica 3-7722

PARDUODAM NAMUS

Turime gerų namų pardavimui — Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomuojuame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.

J. P. MACHULIS

REAL ESTATE & INSURANCE
8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.
Tel. Virginia 7-1896

Tel. EV 4-9672

Namų tel. EV. 4-1913

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ
KLUBAS

SALE ISNUOMOJAMA SOKIAMS,
VESTUVIŲ POKYLIAMS ir t.t.

J. ZAKARAUSKAS, Mgr.

280 Union Avenue Brooklyn, N. Y.

Bostone ir apylinkėse

S. Barasevicius ir Sėnus

FUNERAL HOME

254 W. BROADWAY
South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermentims dykai
Tel. SOUTH Boston 8-2590
Avenue 2-2484

ZALETSKAS

FUNERAL HOME

564 EAST BROADWAY

South Boston, Mass.

D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermentims dykai.

NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
South Boston 8-2600

WAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER AVE.

Cambridge, Mass.

PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį.

Nauja moderniška koplyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir 1 kitus miestus.

Reikalo laukite: Tel. TE 6-6434

Lithuanian

Furniture Co.

MOVERS —

SO 8-4618

INSURED and BONDED

Local and Long Distance Movers

326-328 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

Tel. EVERgreen 8-1805

VINCAS VAICUNAS

Grocery and Butcher Store

Ten pat išnuomojami kambariai vienam vyrui, apsidomi ir aptarnaujami.

38 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Skaitykite ir platinkite

"DARBININKĄ"

SAVE TIME MONEY WORK } with *York heat*

Mes instaliuojame visokios rūšies žibalinį (aliejinį) šildymą. Nereikia nešioti pelenų semtuvų. Nemokamai apskaičiuojame, kiek kainuos.

BROCKTON SERVICE

OIL BURNER and HEATING SERVICE

520 MAIN STREET BROCKTON, MASS.

Tel. 2608

Telefonas: EVERgreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MISIUNAS IR SĖNUS EDWARD MISIUNAS

SAVININKAI

Lietuviška Užeiga, kur visi myli užėiti.

Pavieniai ir su šeimom, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti.

Importuoti konjakai - Uždandiniai - Televizija - Muzika - Sportas

502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

Dėmesio Automobilų Savininkams!

LIETUVIAI SPECIALISTAI ATIDARĖ GARAZĄ

Taisome sudaužytus automobilius, ištisiam saulaužytas ir sužalotas dalis. Perdažome naujai, poliruojame.

M. and Z. Collision Works

Bodies & Fenders straightened, Complete auto painting.

Duco refinishing

J. MALDUTIS 1506 — 16 MYRTLE AVE.

Z. ZALIAUSKAS Bet. Gates Ave. & Linden Ave.

Telef. EV. 6-6438

BROOKLYN 27, N. Y.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGOS
AMERIKOS LIETUVŲ LAIKRAŠTIS
AMERIKOS LIETUVŲ LAIKRAŠTIS
AMERIKOS LIETUVŲ LAIKRAŠTIS

SPECIALČS AUTOBUSAI

Iš Bostono į Kennebunk Port, Maine, į T.T. Pranciškono ruošiamą Lietuvų Dieną rugpiūčio 10 d., 7:30 val. ryte, nuo buvusio Darbininko namo išeis specialūs autobusai. Kelionė ten ir atgal \$3.25. Vietas reikia iš anksto užsisakyti pas: Mrs. Shimkus, Feliksą Zaletską, Brazauskus, Majauskaitę arba Lithuanian Furniture krautuvių.

Demokratų nominuotas kandidatas į prezidentus A. Stevenson Čikagoje tariai su Kongreso atstovu John P. Kennedy iš Bostono (dešinėje) dėl būsimų rinkimų kompanijos.

NEW YORKO NAUJIENOS

Apreiškimo parapijos

bažnyčioje pereiną penktadienį buvo visuotiniai Parciunkulo atleidai. Parapijos gegužinė įvyks rugpiūčio 24 d. Klasčiaus Parke.

Parciunkulo atleidai

Angelių Karalienės parapijoje, kuriai ta šventė kartu yra ir tituliarinė, žmonių buvo gausiai lankomi. Buvo taip pat daug svečių kunigų iš aplinkinių parapijų. Atleidų dienomis pamokslus sakė tėvas Modestas Stepaitis OFM.

Rašytojas Paulius Jurkus, dvi savaites atostogavęs Kennebunk Port, Me., ir aplankęs Bostone savo draugus ir pažįstamus, šios savaitės pradžioje grįžo vėl prie redakcinio darbo. Kanadon jis nebuvo išvykęs, kaip anksčiau "Darbininkas" buvo rašyta.

Aldona Šlepetytė.

baletu šokėja, ligi šiolie dirbusi vienoje New Yorko operų ir televizijos stotyje, šiuo metu atostogauja. Po to ji vėl tęs savo darbą ten pat.

Jonas Liudvinaitis.

žinomas newjerietis veikėjas, dauguma balsų išrinktas J. Stuko radijo remti Klubu "Rūtos" valdybos pirmininku. Ilgametis pirm. K. Gagas bus vicepirmininku.

Kun. V. Dabušis, "Darbininko" redakcijos narys, po Kunigų Vienybės suvažiavimo išvykęs į Kanadą, rašo "jog viskas vyksta laimingai ir pagal planą."

O. Vaitkevičius.

pereitą rudenį išvykęs į Vokietiją, Frankfurtą, studijuoti medicinos, pereitą savaitę atplaukė į New Yorką ir išvažiavo pas savo tėvus į Bostoną. Ne-trukus jis vėl grįžta tęsti savo studijų, o JAV buvo pasirodęs tikrai sutvarkyti savo šlame krašte buvimo dokumentų. Būdinga, kad šis jaunuolis visoje eilėje JAV universitetų jau bandė įstoti studijuoti mediciną, bet niekur nebuvo priimtas dėl čia esančių suvaržymų. Pasirodo, medicinos mokslus Vokietijos universitetuose šiuo metu tęsia visa eilė lietuvių.

Vytautas Stašinskas.

Lietuvos vicekonsulas New York'e, liepos 28 ir 29 d. dalyvavo Colgate Universiteto (Hamilton, N. Y.) suruoštos diskusijos JAV užsienio politikos klausimais. Diskusijos buvo vedamos atskiromis grupėmis. Rytų Europos grupės tikslas buvo apsvaistyti Sovietų imperijos silpnąsias puses ir tai išnaudoti jos pavergtų tautų išlaisvinimui. Lietuvos atstovas pastebėjo, kad iš daugelio įvairių ir ritmų trūkumų sovietiniame pastate svarbiausia yra tai, jog tame tautų kalėjime uždarytos tautos veržiasi į laisvę. Laisvės troškta ir pati rusų tauta, ką parodė milijonai rusų, atsiradę po praėjusio karo Vakaruose ir nenorėję grįžti. Jie buvo grąžinti prievarta pagal susitarimą Jaltoje. Demokratinės jėgos turėtų įsakyti žodžiai paskelbti visų Sovietų pavergtų valstybių ir tautų išlaisvinimą. Tai būtų pats aštriausias ginklas demokratų arsenale.

Jonas ir Marijona Čizauskai, atostogaujantys Ausbury Park, N. J., slūdnia sveikinimus redakcijai ir savo pažįstamiems.

Rekalingas vargonininkas vadinotinio didumo parapijai. Dėl sąlygų kreiptis į "Darbininko" redakciją.

Juozas Dambrauskas.

sulaukęs 77 m. amžiaus, gyvenęs 3201 Greenpoint Ave., L.I.C., mirė liepos 12 d. ir palaidotas liepos 16 d. Kalvarijos kapinėse po gedulingų pamaldų Angelių Karalienės bažnyčioje. Velionis į šią šalį atvyko 1898 m. ir visą laiką gyveno Didžiamame New York'e. Buvo kilęs iš Pikelionių kaimo, Stakliškių par. Alytaus ap., 1900 m. vedė savo tautietę Karaliną Kundrotaitę ir perėmė iškilmingai minėjo savo 50 metų vedybų sukaktį. Buvo nuolatinis "Amerikos", o dabar "Darbininko" ir "Šv. Pranciškaus Varpelio" skaitytojas.

Velionis giliai nuliūdime paliko savo žmoną Karaliną, sūnų Juozą, posūnį Joną, dukterį Marijoną Fesko, žentą Joną Fesko, dukterį Oną, brolių Miką ir seserį Lietuovę. Velionio šeima nuoširdžiai dėkoja parapijos klebonui kun. Aleksiui, kunigams V. Dabušiui ir V. Pikturai, vargonininkui Pr. Dulkei ir jo giesmininkams, visiems pažįstamiems, bičiuliams ir giminėms, užpirkusiems šv. mišias, nupirkusiems gėlių papuošti jo kapui ir palydėjusiems jį į jo amžino poilsio vietą. Taipgi gili padėka ir laidotuvininkui Thomui Bergen.

Bostono rašytojai sudarys garbės teismą

Liet. Rašytojų Dr. Jos valdyba yra numatiusi, kad ateinančiais metais iš Bostono būtų renkama garbės teismas, o valdyba iš Čikagos. Rinkimai pravedami korespondencijos būdu.

Mokslui metai prasidės

pirmojo rugsėjo mėnesio pusę visose Bostono mokyklose. Tiksliai data bus pranešta kiek vėliau.

Išdirbo fabrike 50 metų

Geras ir darbštus lietuvis Boleslovas Jokubauskas išdirbo Bostono cukraus fabrike (Domino) 50 metų. Sukaktuvių dieną, liepos 30, kompanijos viceprezidentas V. Johnson sukaktuviniui atsiuntė sveikinimo telegramą, kurioje savo kompanijos prezidento bei visos vadovybės vardu išreiškia sveikinimus ir gražiai vertina B. Jokubausko darbą.

B. Jokubauskas yra, rodos, ilgiausiai dirbęs tame fabrike darbininkas, pradėjęs ten dirbti nuo pat atvykimo iš Lietuvos. Jis dar gerai jaučiasi ir dirba fabrike toliau. Linkime sukaktuviniui sėkmės.

Dr. J. Ginius

atsisakė iš ateitininkų sen-draugių pirmininko pareigų. Naujas pirmininkas dar neįrinktas.

A. DAILIDAITĖ DEKOJA BALFUI

Aleksandra Dailidaitė, gyvenanti Windsor, Conn., rašo Balfui centrui:

"Prieš penkerius metus atvykau į USA. Palyginus su kitais tautiečiais, neilgai teko vargti tremtinių stovyklose. Nedaug teko naudotis ir Balfio parama, tačiau žinau, ką reiškia Balfio vardas tėvynės netekusiai lietuviui.

Zmogus, geriau įsikūręs (o įsikūrėme visai neblogai USA), linkęs labai greitai užmiršti tremties skurdą, vargą ir gyvenimo netikrumą. O, tačiau, yra mūsų tautiečių, kurie dar ir šiandien tokį nelaimingą likimą neša tremtinių stovyklose... Daugelis iš mūsų juos užmiršo. Balfas jų neužmiršta! Todėl, švęsdama pirmųjų penkerių metų sukaktį USA, skiriu Balfui auką \$50.00.

Gal nedaug bus tokių tremtinių, kurie šiemet minės penkerių metų sukaktį. Bet bus daugybė su džiaugsmu, o neretai ir su triukšmu paminėtų ketverių, trijų ar dvejų metų nuo vargo ir skurdo išsivadavimo sukaktį. Tikiuosi, kad tose sukaktyse vis bus prisimintas bent nedidelėmis aukomis ir Balfas."

Laiškas pats už save kalba. Pridurti galima tik tai, kad iš tremties į Ameriką atvyko 28,000, į Kanadą 12,000. Amerikos kontinentas praturtėjo 40,000 lietuvių, gražių, energingų, kultūringų lietuvių. Tiesa, ne visi apsigyveno Windsor, Conn., miestely, kuriame tėra nedaug lietuvių, tai nėra tiek daug progų lietuviams savitarpį pyktis. Lietuviai lietuvis brangus. Čia lietuvis lietuvi

užjaučia, gelbsti. Lietuvis lietuviu pasiilgsta, savo tautietį idealizuoja. Žino, kad tauta be broliškosios pagalbos neišsilaikys. Aukos Balfui — reikią pietus, vakarienę tremtiniui, vaistus ligoniui, sveiką lietuvių tautą ateitiesiai.

Aukoti galima ne vien vėjais laiku. Valgyti reikia kasdien, rengtis reikia kasdien, vaistų reikia kasdien, vaikuiams pienučio reikia kasdien. Galima aukoti bet kuriuo laiku, ne vien vėjais metu.

Aukos prašome įteikti vietos skyriaus vadovybei arba tiesiog siųskite, adresuodami:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
105 Grand St.,
Brooklyn 11, N. Y.

DARBININKO REMEJAI

Po \$10: N.N., Paterson, N. J.

Po \$5: V. Lileika, Bronx.

Po \$4: Mrs. A. Sheputis, Brooklyn; J. Rasčius, Richmond Hill.

Po \$3: Mrs. O. Baniulienė, Mrs. St. Miltenis, Brooklyn; Mrs. Krakauskas, Nutley.

Po \$2.00:

Rev. J. Buikis, Girardville; J. Rudokas, Thompson; Mrs. M. Želonis, V. Jakubauskas, F. Jensonis, M. Gutas, J. Griskevičius, New Britain; P. Simoliūnas, D. Bakas, E. Goubar, J. Rasčius, Hartford; V. Augustauskas, Mrs. S. Lušas, O. Norkeliūnas, Mrs. H. Ignat, Waterbury; Mrs. J. Mašulis, L. Kučinskas, Manchester; Mrs. O. Einoris, Bridgeport; Mrs. T. Vinevič, Terryville; Mrs. J. Buikis, Glastonbury; Mrs. C. Kalvaitis, Watertown; J. F. Počius, Simsbury; Mrs. Karbauskas, Ansonia; P. Urbis, S. Lukauskas, Mrs. B. Strimel, B. Vėžys, S. Krevė, P. Mačiulis, Mr. Vosylius, V. Kušiša, K. Dalinda, J. Arlauskas, Mrs. J. Rožienė, P. Jokubka, Mrs. Wm. Yanchus, Mrs. T. Zakienė, V. Simonaitis, J. Scemas, Mrs. M. Jakimavičienė,

P. Remkus, Chicago; J. Babrikas, V. Kazlauskas, Cicero; M. Stulginski, J. Šalikowski, Mrs. A. Mallas, Waukegan; Mrs. Keršulis, E. St. Louis; J. Šuminas, Granite City; M. Alilionis, B. Staniškis, M. Ruseckas, A. Simonaitis, B. Balionis, C. Balikus, G. Suopys, Mrs. O. Žilakis, P. Baziliauskas, K. Tuskenis, A. Banionis, G. Baltrušaitis, Detroit; J. Hermanis, Grand Rapids; U. Kemtes, Hoxeyville; Mr. Kirkilas, Roscommon; V. Kasakaitis, T. Butkus, Mrs. E. Zorskis, Mrs. T. Paulukevičius, Cleveland; P. Stoncius, Nashua; K. Sakalauskas, J. Olkorikas, Manchester; Mrs. J. Šemetauskis, Mrs. R. Kondrot, Lewiston; L. Nomantas, E. Hiram, E. Čiočys, D. Bernatavičius, Providence; A. Cipkus, P. Laukaitis, Baltimore; F. Dergella, Hollywood; Mrs. M. Christ, Los Angeles; I. Valančius, V. Kaiušauskas, E. Chicago; J. Jonyka, K. Pestininkaitė, Omaha; L. Bajorūnas, Riverdale, N. Dak.; G. Počius, Kenosha; Mrs. A. Gudinas, St. Louis; Rev. P. Aleksa, Portland, Oregon; A. Vitkauskas, Kearny; B. Shukys, E. Orwell; Mrs. I. Jasevičius, Columbus.

Po \$1.00:

Mrs. Mulevich, Amsterdam; Mrs. A. Turkus, Elmont; V. Dailyda, Jamaica; Mrs. E. Barkauskas, Brockton; P. Raznauskas, Lawrence; J. Norikūnas, So. Boston; J. A. Gailiūnas, Athol; P. Kerulis, Worcester; J. Tabaras, Norwood; A. Andriulionis, Phila.; F. Maznik, Dallas; M. Songaila, Easton; A. Sterbaitis, A. Dauskurdas, Waterbury; A. Campe, Oakville; Miss J. Bakšytė, Hartford; Mrs. J. Paltonavich, Ansonia; Mrs. S. Valickas, Buckland; B. Liudzius, J. C. Rugis, L. Barmus, Ch. Venckus, M. Vaisvila, Chicago; A. Kazlas, J. Zygas, Cleveland; D. Yocis, E. Chicago, Ind., K. Nadzeika, Nashua; C. Urba, Bristol.

Mrs. A. Kukučionis, Pittsburgh; V. Petraitis, Sunderland; V. Lukas, Newark; Mrs. B. Vaidušienė, Amsterdam; Mrs. A. Dzvonkas, Westmoreland; M. Kvedaras, Chicago; K. Srugauskas, Detroit.

Dėkingi.
T.T. PRANCIŠKONAI

Šiemet visi važiuoja į vėsų miškingąjį Maine!

Visi vasaros keliai veda tikrai į Kennebunk Port, Maine!

TEVAI PRANCIŠKONAI, KENNEBUNK PORT, MAINE,

Rugpiūčio - August 10 d.

ruošia

LIETUVIŲ DIENĄ IR PIKNIKĄ

II val. ISKILMINGOS ŠV. MIŠIOS
IR PAMOKSLAS
Atnašaus J. E. VYSK. V. BRIZGYS

SV. ANTANO KOPLYCIOS PASVENTINIMAS
Apeigas atliks Jo Ekscelencija Portlando Vyskupas
MOST REV. DANIEL J. FEENEY, D. D.

Meninę programą išpildys:

NEW BRITAIN LIETUVIŲ PARAPIJOS CHORAS IR
TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ, VADOVAUJANT

Prof. V. Marijošiui ir K. Steponaitytei-Marijošienci

Po programos ŠOKIAI

TEVAI PRANCIŠKONAI NUOŠIRDŽIAI KVIEČIA ATSLANKYTI SAVO GERADARIUS, RĖMĖJUS IR VISUS AMERIKOS LIETUVIUS!